

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikos Valstybėse, Kanadoje ir kitur \$3.00

Prenumerata pusui metų:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur už šalis \$1.50

Apskaičiavimų kainų klaidas laikui. Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuoti:

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER ——— LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 35

Kelivio Telefonas
800th Boston 2071

SO. BOSTON, AUGUST-RUGPIUCIO 28 D., 1940.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Kelivio Telefonas
800th Boston 2071

METAI XXXV

Amerikoje Esą 6,000,000 Priešvalstybinių Gaivalų

TAI HITLERIO, STALINO, MUSSOLINIO SĄLININKAI.

Daroma pastangų uždaryti visas jų organizacijas ir sustabdyti visą jų veiklą.

Priešvalstybinei veiklai tirti komiteto pirmininkas kongresmanas Dies šią savaitę pasakė spaudoai, kad jis turįs rankose tvirtą įrodymą, jog Hitlerio, Stalino ir Mussolinio agentai išsiųsuoje varo Jungtinėse Valstybėse ardomąjį darbą, norėdami sustabdyti Amerikos pagalbą Anglijai ir sutrukdyti pačios Amerikos apsigynimo programą.

Visos trys šios totalitarinės valstybės — Sovietų Rusija, Vokietija ir Italija — užlaiko Europoj vieną "centralinę agentūrą," sako Dies, kuri platina Amerikoje jų propagandą.

Jisai nurodo, kad daugeliu klausimų komunistų, nacių ir fašistų propagandą vartojami tie patys obalsiai, ta pati frazologija ir ta pati taktika.

Iš to esą aišku, kad visą šią propagandą gamina ta pati agentūra.

Dies sako, kad Jungtinėse Valstybėse esą apie 6,000,000 priešvalstybinių gaivalų, kurie šią propagandą čionai platina. Didžiausius jų tikslas dabartiniu laiku, esą, priešintis privalomai karo tarnybai ir teikimui Anglijai pagalbos. Mat, jei Anglija pagalbos iš Amerikos negaus, tai Vokietijai ir Italijai bus lengviau ją nugalėti. Rusija irgi nori, kad demokratine Anglija būtų sumušta.

Šitie šeši milijonai priešvalstybinių gaivalų yra didelis Amerikai pavojus, sako Dies. Todėl jisai ruošiasi įnešti Kongresn bilį, kad šitiems gaivalams būtų sustabdyta visokia veikla.

Diesas sakosi rašysiąs prezidentui Rooseveltui laišką ir prašysiąs, kad administracija šitą bilį paremtų.

Dieso bilius reikalaujasi, kad Rusijos, Vokietijos ir Italijos agentams būtų uždrausta naudotis Jungtinėse Valstybėse paštu. Tai reikėtų, kad komunistai, kurie tarnauja Sovietų Rusijai, negalėtų nei savo laikračių paštu siuntinėti, nei prenumeratos per paštą priiminti, nei laiškus siuntinėti.

Dieso komitetas turįs suregistravęs daugiau kaip 100,000 asmenų, kurių jau visa "istorija" esanti ištirta ir visa jų veikla žinoma. Jie sudarą tikrąjį "penktosios kolonos" branduolį.

NUSIZUDE MAINE'O BANKININKAS.

Belfast, Me. — Vasarnamį prie Swan ežero įvyko kruvina tragedija. Bangoro bankininkas Blodgett nužudė savo žmoną, užmušė jos motiną ir paskui pats nusišovė. Prieš nusišaujant, jis padegė vasarnamį, taip kad visi trys lavonai buvo rasti jau puseitnai apdege.

Sovietų-Nacių Vienybė "Nesugriaujama."

Pereitą penktadienį rugpjūčio 23 dieną, sukako lygiai vieni metai kaip Stalinas su Hitleriu padarė sąmokslą užpulti ir išdraskyti Lenkiją, pradėdami tuo būdu antrąjį Europos karą. Ta proga sovietų valdžios organas "Izvestija" išspausdino vedamąjį straipsnį ir tvirtina, kad ši Stalino-Hitlerio sutartis pasiliks "nesugriaujama."

"Izvestija" aiškina, kad ši sutartis buvo ir yra naudinga abiem pusėm. Rusijai Hitleris leido užimti visas Pabaltijo valstybes, pusę Lenkijos ir dalį Rumunijos. Tai jau labai geras grobis. Gi Vokietijai Stalino valdžia duoda "žaliavų, kurių dėl Anglijos blokados jai labai stinga."

Vokietija, kuri plėšia ir griauja silpnėsnes valstybes, esanti geriausia bolševikų Rusijos draugė. Ji esanti "visų skriaudžiama." Anglijos ir Francūzijos kapitalistai norėję net "išprovokuoti karą tarp šitų dviejų draugiškų valstybių, tarp Vokietijos ir Sovietų Rusijos." Bet aciū gudriems vadams, aciū Stalinui ir Hitleriui, šita provokacija nepavykus. Ir štai, jau sukako metai laiko, kaip Vokietija ir Rusija gyvena broliškoj taikoje.

Maskvos bolševikai gata-vi Hitleriui ir rankas išbučiuoti, kad tik jis neužkurtų jiems parties.

NEVYKĖS STALINO ŽVALGYBOS MELAS.

Trockio žudiko kišeniųje rastas OGPU (Stalino žvalgybos) pagamintas laiškas, kuriuo norima parodyti žmogžudį esant "trockistui, nusivylusiu Trockio klaidomis." Advokatas A. Goldman sako, kad šitas laiškas yra durniausias ir žiopliausias OGPU melas, nes jis kaip tik ir parodo, kad Trockio žmogžudys buvo Stalino agentas.

8-TOJI KINIEČIŲ ARMIA ARTINASI PRIE PEKINO.

"New York Times" korenpondentas praneša iš Kinijos, kad 8-toji Kinijos armija greitai žingsnių artinasi prie Pekino. Kad japonai negalėtų taip greitai atsiųsti sustiprinimų, ji sprogdina tiltus ir ardo geležinkelius.

IS "VELNIO SALOS" PABĖGO 8 KALINIAI.

Pietų Amerikos pakrašty yra "Velnio Sala," kur Francūzija tremdavo savo prasikaltėlius. Šiomis dienomis 8 jų iš tenai pabėgo 26 pėdų valtmi ir atsiūrė į Floridą. Jie nori patekti į Kanadą ir įstoti į anglų armiją.

Trockio draugai norėjo atvežti juo kuną iš Meksikos į New Yorką palaidot, bet Valstybės Departamentas Washingtono neleido.

Anglai Bombardavo Berlyną.

Ant Londono bombos krito ištisas 6 valandas.

Pereitą nedėdienio naktį Anglijos orlaivių eskadrilė nuskrido Vokietijon ir ištisas tris valandas zujo viršum Berlyno. Į miesto vidurį anglai mėtė lapelius, o pakraščiuose bombardavo fabrikus, sandėlius, geležinkelius ir tiltus. Anglų tikslas buvo parodyti vokiečiams, kad Berlynas gali būti lengvai suardytas iš oro, jei tik anglai to norėtų. Išmėtytose lapeliuose jie taip ir sako vokiečiams, kad jei Hitlerio orlaiviai nesišlaus bombardavę Londono, tai neišliks sveikas ir Berlynas.

Bet vokiečiai to nepaiso. Panedėlio naktį jie atakavo Londoną net tris kartus ir sukėlė daug gaisrų. Utar-ninko naktį užpuolimas buvo da didesnis. Bombos krito ant Londono per ištisas 6 valandas.

Tuo pačiu laiku tarp anglų ir vokiečių eina susisau-dymas iš didžiųjų kanolių per jūros siaurumą, apie 20 mylių atstumu.

Šią savaitę vokiečiai sako, kad iki šiol ejęs tik pasirušimas karui prieš Angliją. Dabar jau prasidėjęs tikrasis "Blitzkrieg" — žaibo karas, kurio tikslas bus sunaikinti visą Anglijos pramonę, visus orlaivius ir amunicijos fabrikus.

Siuloma Panaikinti Anglijos Skolą.

Amerika gautų užtai 18 ba-zių Britų posesijose.

"New York Times" praneša, kad Washingtono yra sumanymas panaikinti Anglijos skolą mainais už bazes bei papėdes Amerikos orlaiviams ir laivynui Kanadoje ir kitose Anglijos posesijose Amerikos pakrasty. Tokių bazių numatoma gauti iš Anglijos nemažiau kaip 18, tarp jų būtų ir Bermudų sala.

Anglija dabar skolinga Amerikai, priskaitant nemokėtus nuosimčius, apie 5 milijonus ir 650 milijonų dolerių. Washingtono siuloma procentų tiek numušti, kad skola sumažėtų iki \$2,800,000,000, ir iš šitos sumos atskaityti da tą sumą, kurią Anglija jau įmokėjo, būtent, \$1,469,000,000. Tuo būdu Anglijos skola Amerikai susitrauktų maždaug iki pusantro biliono dolerių, už kuriuos Anglija pavestų savo salas Amerikos apsaugai.

BOMBARDAVO HITLERI

Leidžiant "Keleivį" spaudon atėjo žinių, kad šio utarninko naktį Anglijos orlaiviai smarkiai bombardavo Berlyną Under den Linden gatvę, kur randasi Hitlerio buveinė ir kiti Vokietijos valdžios trobesiai.

PAŠAUKĖ 6,000 ATSARGINIŲ KARININKŲ.

Jungtinių Valstijų Karo Departamentas pašaukė tarnybon 6,000 atsarginių armijos karininkų, kurių dauguma tarnavo universitetuose ir kolegijose kaip militarizmo instruktoriai.

Gina 40 Valandų Darbo Svaite.

Fabrikantai norėtų darbo valandas pailginti.

Darbo Departamentas šį panedėlį išsiuntė 237 inspektorius, kad ištirtų 5,000 dirbtuvių, kaip jos vykina algų ir valandų įstatymą. Pagal tą įstatymą, darbininkai neprivalo daugiau dirbti kaip 40 valandų per savaitę, kol yra bedarbių. Bus tyrinėjamos keturios pramonės šakos: baldų pramonė, odos produktų pramonė, batų siuvimo pramonė ir nertinių vilnos darbų pramonė.

Inspektoriai klausinės tų pramonių darbininkus, kaip ilgai jie dirba, kiek jiems mokama ir t. t. Jeigu pasirodys, kad kuri kompanija nepildo algų ir valandų įstatymo ir apgaudinėja darbininkus, tokia bus traukiama teisman ir baudžiama.

Fabrikantai jau pakėlė riksmą, kad šitas algų ir valandų įstatymas "trukdąs" šalies apsaugos darbus, kad reikia jį panaikinti arba pakeisti, taip kad darbininkai galėtų dirbti ilgesnias valandas.

Bet to įstatymo autorius senatorius Wagneris pareiškė, kad šis įstatymas netrukdo dirbtuvėms dirbti dieną ir naktį, tik jos negali naudoti tų pačių darbininkų ilgiau kaip 8 valandas į parą. Jos gali pasisamdyti daugiau darbininkų ir dirbti trim permainingom. Pasisamdyti gi yra iš ko, nes dabartiniu laiku esą 5,000,000 užsiregistruvusių bedarbių, kurie tik laukia progos, kad kas duotų jiems darbo.

REIKALAUJA DEPORTUOTI BRIDGES'Ą.

Justicijos Departamentas įsakė atnaujinti bylą prieš CIO organizatorių Harry Bridges'ą ir deportuoti jį kaip kenksmingą svetimą. Pirmiau norėta jį deportuoti kaip komunistą, bet valdžia negalėjo įrodyti, kad jis komunistas, o jis nuo to gynėsi, todėl teismas jį tuomet paleido. Bridges yra atvykęs iš Australijos.

AUTOMOBILIS UŽMUŠĖ LIETUVI.

Bostono dienraščiai praneša, kad pereitą savaitę Barre miestyje, netoli nuo Bostono, automobilis užmušė Joną Miknaitį, 50 metų amžiaus lietuvį. Nelaimė įvyko einant Miknaičiui skersai gatvę. Automobilį operavo tulas William Miller iš Furnace.

PALENGVINS SIENOS PEREJIMĄ.

Valstybės Departamentas Washingtono praneša, kad laikinai yra palengvinamas sienos perėjimas iš Kanados ir Meksikos į Jungtines Valstijas. Tai esą daroma dėl to, kad dabartiniu laiku atvažiuoja daug turistų.

"Lietuvos Žinios" Uždarytos.

"Naujienos" gavo pranešimą, kad bolševikai jau uždarė "Lietuvos Žinias," seniausią Lietuvos dienraštį.

LIETUVOS PINIGAI SUSMUKO.

Už \$1 duodama 100 litų. Bolševikų rubliai be vertės.

Iš Lietuvos atėjo žinių, kad žmonės tenai stengiasi nusikratyti litais, nes nujaucia, kad lietuviški pinigai greitai bus panaikinti. Kas tik turi kiek litų, kiekvienas nori iškeisti juos į dolerius. Todėl dolerių kainą Lietuvoje dabar neapsakomai pakilusi. Už 1 dolerį mokama po 100 litų.

Lietuvoje dabar atsirado daug popierinių rublių, kurių atsivežė raudonoji armija. Bet bolševikų rubliai esą visai beverčiai. Nežiurint kad lietuviškas litas dabar susmuko, už litą esą mokama 6 bolševikiški rubliai. Už Amerikos dolerį siuloma 600 rublių.

Šitoks pinigų susmukimas krašto gyventojams reiskia ubagystę. Ukininkas, kuris mėnuo atgal pardavė savo produktus ir gavo litais pa-prastą kainą, dabar pasiūso nieko nebeturįs. Ukininko darbininkas, kuris išdirbęs metus gaus litais anksčiau sulgytą algą, negalės nusipirkti nei kepurės. Žodžiu, bankrutus visiems. Tai ve, kokią "laime" Lietuvos žmonėms atnešė bolševikai!

JAU 20 METŲ KAIP MOTERYS LAIMEJO BALSAVIMO TEISĘ.

Šią savaitę sukako 20 metų, kaip Jungtinių Valstijų moterys iškovojo sau balsavimo teisę.

GIBRALTARAN ATSKRIDO FRANCŪZŲ ORLAIVIAI.

Iš Gibraltaro pranešama, kad pereitą savaitę tenai atskrido nemaža francūzų orlaivių iš francūzų Morokos miestų. Francūzų lakunai su savo orlaiviais prisidėjo prie anglų.

CIO Unijos prieš "Taikos Frontą"

Chicagoje šaukiamas "Taikos Kongresas" esąs Hitlerio ir Stalino agentų darbas.

Šią savaitę Chicagoje žada susirinkti vadinamas "Taikos Kongresas," už kurį labai agituoja komunistai. Tenai busias įsteigtas "Taikos Frontas." Kadangi komunistų yra visose unijose, tai jie varo agitaciją už tą "kongresą" ir tų unijų vardu. Taip, pavyzdžiui, New Yorko CIO tarybos pirmininkas Joseph Curran išsiuntinėjo savo tarybos vardu staliniską "ukazą" visoms CIO unijoms New Yorko, kad jos duotų pinigų "taikos frontui mobilizuoti."

Bet 27 CIO unijos pakėlė prieš tai protestą. Trisdešimt šeši jų viršininkai parašė Curranui laišką, pareiškdami, kad tas "taikos kongresas" Chicagoje yra šaukiamas "totalitarinių valstybių reikalams ginti," todėl jis esąs "diametrinis priešingas mūsų šalies interesams, priešingas demokratijai ir viso pasaulio darbininkams. Ir todėl tamsta gali mūsų paramos nelaukti."

Kitų CIO unijų viršininkai pareiškė, kad Curranas įsakymą jie visiškai ignoruos.

Visos CIO unijos, kurioms tik nekomunistai vadovauja, nutraukė visus ryšius su tuo "taikos kongresu."

Didžiausia CIO unija New Yorko yra Amalgamated Clothing Workers of America. Jos vadas, Louis Hollander, pareiškė, kad tą "taikos kongresą" remia tik "priešvalstybiniai šios šalies gaivalai."

Yra žinių, kad tą "kongresą" sugalvojo Hitlerio propagandos inžinieriai. Bet kadangi Hitlerio agentams Amerikoje dabar sunku viešai veikti, jų "Bundas" labai persekiojamas, tai jį darba Stalinas paskinęs savo komunistus. Todėl jie ir dirba išsiųsuoje už "taikos kongresą." Jų tikslas esąs įsteigti "taikos frontą," pritraukti prie jo nekaltų žmonių ir jų vardu varyti propagandą prieš Amerikos ginklavimąsi, prieš privalomą karo tarnybą ir prieš visokį pasirušimą, taip kad agresoriams lengviau būtų šią šalį užpulti.

Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje Jau Įvesti Sovietai

KAUNO VALDŽIA IŠKELIAMA VILNIUN.

"Liaudies seimo" vietą užėmė "vyriausis sovietas."

Šį panedėlį Maskva paskelbė, kad "vyriausis Lietuvos sovietas" nutaręs iškelti Kauno valdžią į Vilnių. Ta pačia proga pranešama, kad bolševikų sudarytas "liaudies seimas" Lietuvoje jau panaikintas. Jo vietoje busias "vyriausis Lietuvos sovietas." Ministrų kabineto vieton pastatytas "liaudies komisarių sovietas." Viskas pagal "staliniską konstituciją." Tas pats padaryta ir kituose okupuotuose Pabaltijo kraštuose, Latvijoje ir Estijoje.

Maskvos bolševikų "Pravda" džiaugiasi, kad nauji Pabaltijo sovietai atlikę jau "didelį darbą," jie "paliosavę tų kraštų žmones iš kapitalizmo jungo." Taip, taip, paliosavo ukininkus nuo jų žemės ir Lietuvos pinigų pavertę niekais. Lietuvos žmonės dabar bus nuogi ir pliki, lygiai kaip ir Rusijos bolševikai. Žmonių pinigais išstatytas Kauno miestas taipgi atimamas. Kaunas pavertamas raudonos armijos kazarmėmis, o centralinė krašto administracija perkeliama į apgruovusį Vilnių.

PASKYRĖ \$327,000,000 FEDERALINIAMS VIESKELIAMS.

Šį panedėlį Senatas paskyrė \$327,000,000 federaliniams vieskeliams tiesti. Darbai bus vykunami 1942 ir 1943 metais.

Lietuvos bolševikas Gedvilas paskirtas "liaudies komisariatu" pirmu n i n k u.

"Liaudies komisariatas" bolševizmo sistemoj reiskia tą patį, ką ministerių kabinetas.

Lietuvos bolševikas Baranaukas paskirtas laikinoju "vyriausiojo sovieto" pirmu-ninku.

Estijos "liaudies komisarriato" pirmininku paskirtas estų komunistų partijos sekretorius Lauristen.

Latvijoje tokias pareigas eis bolševikas Lacis (Meška).

KONSKRIPCIJOS BILIUS PRAEISIJS ŠIĄ SAVAITĘ.

Konskripcijos bilius jau baigiamas Senate svarstyti. Šį panedėlį Senatas jau apsidirbo su visais "priedėkais" bei "pataisymais" ir nutarė, kad taikos metu nebūtų šaukiama daugiau naujų kaip 900,000 per metus. Be to da nutarta, kad šios šalies armija nebūtų niekur iš šio žemės puska-muolio siunčiama. Manoma, kad šią savaitę Senatas konskripcijos bilį galutinai priims. Pagal šį bilį, armijos tarnybon bus imami tik nevedę vyrai tarp 21 ir 31 metų amžiaus.

\$10,000,000 PASKIRTA DARBININKŲ BUTAMS.

Šį panedėlį prezidentas Rooseveltas paskyrė \$10,000,000 šalies apsaugos darbininkų butams statyti. Ši suma skiriama iš tų \$150,000,000, kuriuos Kongresas yra tam tikslui asignavęs.

PALECKIS VYRIAUSIO SOVIETO PREZIDIJUMO PIRMININKAS.

Liaudies komisarių pirmi-ninku paskirtas bolševikas Gedvilas.

"New York Times'o" gauta iš Stokholmo radiograma šį panedėlį praneša, kad visose trijose Pabaltijo valstybėse—Lietuvoj, Latvijoje ir Estijoje—pagal bendrą Maskvos planą buvo įsteigti sovietai ir priimta Stalino konstitucija.

Tikrai totalitarisku budu, visos trys šios šalys vienbalsiai nutarė išbraukti save iš laisvų tautų tarpo, panaikinti savo vardą ir tapti Maskvos vasalėmis.

Buvę bolševikų sudaryti "liaudies seimai" išsyk visose trijose šalyse persikriks-tijo į "vyriausius sovietus."

Visa tai įvyko pereitą nedėdienį. Pagal duotą iš Maskvos įsakymą, tą pačią dieną ir tą pačią valandą Kaune, Rygoj ir Taline susirinko "liaudies seimai" ir padarė sau galą. Ir šiandien tų "seimų" jau nebėra. Jų vietoj yra "vyriausio sovietai."

Justas Paleckis, kuris paruošė dirvą Lietuvos parda-vimui, dabar yra paskirtas vyriausiojo sovieto prezidi-jumo pirmininku. Tai yra toks pat titulas, kaip Rusijoje Kalinino. Jis reiskia ne ką daugiau kaip "garbės" pir-mininką.

Lietuvos bolševikas Gedvilas paskirtas "liaudies komisariatu" pirmu n i n k u. "Liaudies komisariatas" bolševizmo sistemoj reiskia tą patį, ką ministerių kabinetas.

Lietuvos bolševikas Baranaukas paskirtas laikinoju "vyriausiojo sovieto" pirmu-ninku.

Estijos "liaudies komisarriato" pirmininku paskirtas estų komunistų partijos sekretorius Lauristen.

Latvijoje tokias pareigas eis bolševikas Lacis (Meška).

KONSKRIPCIJOS BILIUS PRAEISIJS ŠIĄ SAVAITĘ.

Konskripcijos bilius jau baigiamas Senate svarstyti. Šį panedėlį Senatas jau apsidirbo su visais "priedėkais" bei "pataisymais" ir nutarė, kad taikos metu nebūtų šaukiama daugiau naujų kaip 900,000 per metus. Be to da nutarta, kad šios šalies armija nebūtų niekur iš šio žemės puska-muolio siunčiama. Manoma, kad šią savaitę Senatas konskripcijos bilį galutinai priims. Pagal šį bilį, armijos tarnybon bus imami tik nevedę vyrai tarp 21 ir 31 metų amžiaus.

\$10,000,000 PASKIRTA DARBININKŲ BUTAMS.

Šį panedėlį prezidentas Rooseveltas paskyrė \$10,000,000 šalies apsaugos darbininkų butams statyti. Ši suma skiriama iš tų \$150,000,000, kuriuos Kongresas yra tam tikslui asignavęs.

APZVALGA

SAKO, TROCKI SUNAIKINO JO PATIES ĮSTEIGTAS TERORAS.

Pereitą savaitę Maskvos žmogžudžiai nužudė Meksikoje Leoną Trockį, kuris gyvendamas užsieny kritikuodavo Stalino politiką. Stalino žvalgybininkai jau ne sykį bandė jį nužudyti, bet iki šiol vis nepavykdavo. Dabar vienas jų apsimetė Trockio „draugu“, pradėjo su juo susirašinėti ir ant galo nuyko asmeniškai su juo pasikalbėti. Trockis jį išleido kaip svečią, visai nenujaušdamas, kad tai yra kruvinas Stalino agentas. Pritaikęs šitas žmogžudys suskaldė Trockio galvą, sužalojo smegenis, ir Trockis tuoj mirė.

Žmogžudys buvo tuojaus Trockio sąrgų sučiuptas, smarkiai sumuštas ir atiduotas policijai. Kas jis per vienas, tikrai da nenustatyta. Iš pradžių jis sakėsi esąs Belgijos pilietis, bet gimęs Persijoje. Policija tačiau susėkė, kad jis yra iš New Yorko ar iš Brooklyno atvykęs komunistas. Trockis mirdamas pasakė, kad jo užpuolikas be jokios abejonės yra Maskvos agentas. Dabar jau ir pats žmogžudys prisipažįsta esąs OGPU žvalgybininkas. Trockį užmušti įsakymas buvęs duotas iš Maskvos.

„Naujienuos“ mano, kad Trockis yra auka to teroro, kurį jis pats išaukino. Esą—

„Tragiskas likimas Trockio persekioja senai. Jau beveik visa jo šeima yra žuvusi. Jo dukteris nužudė Sovietų Sąjungoje, kuomet tėvas buvo ištremitas ir Stalinas pradėjo vesti fanatišką kėsto kampaniją prieš „trockizmą“. Vienas jo sunus, kuris buvo inžinierius Sovietų Sąjungoje ir visai nesikišo į politiką, buvo suimtas ir dingo nežinia kur. Antas sunus mokinosi Berlyne, paskui Hitleriui tapatus diktatorium, apsigyveno Parizuje ir mirė, neišaiškindose iki šiol apylostose. Šito antrojo Trockio sunaus vardas („Sedov“, sulig motinos pavarde) buvo plačiai minimas garsiose „Maskvos bylose“.

„Žuvo, pagaliau, ir pats sovietų spaliųlapkričio revoliucijos vadas, kuris toje revoliucijoje buvo Lenino „desinioji ranka“. Reikia betgi pasakyti, kad jisai krito kaip auka tos teroro mašinerijos, kurią jisai pats buvo sukūręs. Stalinas tą kruviną aparatą tikrai „pagėrinęs“. Trockis buvo įsitikinęs, kad žudyt žmones, kurie nepritaria „proletariato diktaturai“, ne tikai galima, bet ir reikia. Jisai pats juos galabijo be pasigailėjimo, nepaisydamas kad jie buvo tikriausi proletariai. Kuomet apie pabaigą 1920 m. Kronštado jurininkai pasiuntė Leninui petiją, prašydami gražinti kraštui laisvę, kurią sovietų valdžia panaikino, tai jie buvo apšaukti „maistinėmis“, „užsienio imperialistų tarnais“, ir Trockis juos numalšino Raudonosios Armijos kanuolėmis. O tuos pačius Kronštado jurininkus jisai pirmiaus nulotos savo prakalbose ir raštuose vadindavo „musų revoliucijos puikybę ir pažiūrą“ („krasa i gordost naše revoliucii“)!

Nei caras Mikė Antrasis nebuvo suruošęs tokios baisios skerdynės Peterburgo darbininkams sausio 9 (22) 1905 m.!

„Trockis buvo nepaprastai gabus rašytojas ir kalbėtojas. Bet jisai savo gabumus suvar-tojo ne geram, o piktam. Nuo to pikto jisai ir žuvo.“

Su Stalinu Trockis susipkyko dėl taktikos skirtumo. Trockis stėjo už „revoliucijos gilinimą“. Jis buvo

griežtas komunistas. Komunizmas negali daryti jokių kompromisų, sakydavo jisai. Jis buvo griežtai priešingas valstybiniam kapitalizmui, kurį Leninas buvo pradėjęs vykinti ir kurį dabar Stalinas tęsia toliau. Kaip gabus kalbėtojas ir ugningas minių agitatorius, Trockis lengvai Staliną sukirsdavo ir gaudavo daug šalininkų. Už tai Stalinas Trockį ištrėmė ir pradėjo prieš jį bauriausių šmeižimo vąj. Trockis buvo šmeižiamas kaip „fašistų agentas“, „buržuazijos šnipas“, „revoliucijos išdavikas“ ir tt.

Žinoma, visa tai buvo melas. Su fašistais susidėjo ne Trockis, bet pats Stalinas. Kad Trockis nebuvo „buržuazijos tarnas“, tai geriausia liudija tas faktas, kad nei viena buržuazinė valstybė nenorėjo duoti jam užtvėjos. Net ir Anglija, ta tradicinė politinių tremtinių prieglauda, atsisakė jį įsileisti. Bendrai, visos buržuazinės pasaulis uždarė Trockii duris, nes skaitė jį pavojingu agitatorium ir buržuazinės santvarkos griovėju. Tik Meksika, kaip revoliucinė šalis, sutiko duoti jam pastogę, ir tai su ta sąlyga, kad jis nesikištų į Meksikos politiką. Bet Stalinas nemiegojo. Išskerdęs visus pirmuosius Sovietų Sąjungos kūrėjus namie, jis negalėjo nurimti, kad vienas jų da išliko gyvas ir ramiai sau Meksikoje gyvena. Stalinas pasiryžo „likviduoti“ ir šitą paskutinį. Ir keli mėnesiai atgal apie 20 Stalino agentų vidurnaktį užpuolė Trockio triobelę ir pradėjo liuobti iš kulkasvaidžių į jo miegamąjį kambary. Šitam atentatui nepavykus, buvo sugalvotas gudresnis. Ir Trockio jau nebėra. Džiaugiasi dabar Stalinas Kruvinanais, ir džiaugiasi Maskvos spaudo, kad „šnipas jau likviduotas“.

Į Sovietų Sąjungos istoriją įrašytas da vienas kruvinas lapas. Bet jis da ne paskutinis. Da tebėra nelikviduotas pats kruviniausias Rusijos revoliucijos budelis...

„VILNIS“ KLYSTA.

Rugpjūčio 24 d. laidoje „Vilnis“ patiekė editorialą „Keleivis Pirmiau ir Dabar“, mėginama įrodyti, kad pirmiau „Keleivis“ gynė Lietuvos darbininkus ir rimtai kritikavęs Smetonos kavalierius, o dabar „išsiriakio su tais, kuriuos anuomet smerkė“. Todėl „Vilnis“ supratimu, „Keleivis“ „permainė savo kailį“.

„Vilnis“ čia klysta, nes musų nusistatymas kaip buvo taip ir pasiliekas visais šiais klausimais:

1. Prieš fašizmą, prieš agresiją ir prieš visokio plautiko diktaturą!

2. Už demokratiją, už laisvą tautų apsisprendimą, už darbo žmonių vienybę ir už demokratinį socializmą!

Kas šitus principus niekina, kas varžo kitiems laisvę, kas žiauriai spėka grobia ir vergia silpnesnes tautas, prieš tą mes kovojome ir kovosime, vistic ar tas despotas vadinsis Smetonos, Hitlerio, Mussolinio ar Stalino vardu.

SAULĖ IŠDEGINO LAUKUS.

Šį mėnesį Naujojo Anglijoje buvo labai mažai lietaus. Nuo saulės karščių parodo fermerių ganyklas, pievos ir laukai. Per 20 rugpjūčio dienų iškrito tik aštuntadalis colio lietaus.

Čia matome stebėjimo punktą, kuris saugoja Angliją nuo priešų orlaivių užpuolimų. Šitokiais punktais apsuptas visas Anglijos pajuris. Įsikęję žemę bura du vyrai: vienas jų žiūri per žiuroną, o antras klausosi motorų užmo ir radijo bangomis informuoja apsaugos centrą Londone apie priešų orlaivių kryptį, jų skaičių ir tt.

Brazilijoj Knibždėte Knibžda „Penktųjų Kolumnistų.“

Ginkluotų vandens pajėgų žinovas ir rašytojas Fletcher Pratt savo prakalboje, pasakytąjį pereitą savaitę Vermonto valstijoje, „College Bread Loaf“ rašytojų konferencijoje, paaiškino ką jis mano apie dabartinį karą į galimas jo pasekas. Jeigu Anglija bus nugalėta, jis sako, tai diktatorių bendromis spēkomis puls Jungtinės Valstijas. Jam tai esą taip aišku, kaip saulė danguje. Ir tas užpuolimas eisias per Braziliją, kur dabar knibždėte knibžda vokiečių „penktųjų kolumnistų.“ Be to, Brazilijon esą privažiavusių tuktancijų Japonijos armijos atsarginių, išlavintų karo strategų, kurie veikia ranka-rankon su vokiečiais. Visi jie ruošia vokiečių ir japonų armijoms kelią Brazilijai užimti. Taigi, jei tik vokiečiai sumus Angliją ir paims jos laivyną, tai sekančią jų žygys busias Brazilijon, kad atkirsi Pietų Ameriką nuo Šiaurės Amerikos ir tuo butu išstumti Jungtines Valstijas iš Pietų Amerikos rinkų. Netekusi rinkų, šios šalies pramonė turės sustoti, darbininkai neteks darbų ir prasidės didelis krizis. Be to, vokiečių ir japonų laivynai su orlaiviais galės užblokuoti ir Jungtinių Valstijų uostus, atskirdami šią šalį ir nuo kitų pasaulio rinkų.

Kad šito pavojaus išvengtų, rašytojas Pratt reikalauja, kad Jungtinės Valstijos kuo greičiausia nusiųstų Anglijai 50 karo laivų, butent naikintuvų, su Amerikos jurininkais.

Skandalas Argentinos Valdžioje.

Argentinos respublikos valdžioje pasidarė baisus skandalas. Senato komisija susekė ministrus, parlamento atstovus ir kitus aukštus valdžios narius apgaudinėjant valstybę ir plėšiant iždą. Kaltinimas yra toks, kad tie politikieriai nupirko didelį plotą žemės už 490,000 pezu ir paskui pardavė jį valstybei, aerodromo tikslams, už 2.450,000 pezu, tuo budu apvogdami iždą beveik ant 2,000,000 pezu.

Dėl šitų vagysčių senato komisija apkaltino karo ministrį gen. Marquezą, finansų ministrį Groppą, įvardijo keliatą kitų val-

džios viršūnių ir įtarė patį prezidentą Ortizą, nors vardu jo neįvardijo.

Kadangi Argentinos prezidentas Ortiz senai jau serga ir nuo birželio mėn. 3 d. savo pareigas yra pavadęs vice-prezidentui Ramonui Castillai, tai dėl šito įtarimo dabar visai iš prezidento tarnybos pasitraukė ir nusimstė senatui savo rezignacija.

Šitas jo žingsnis da daugiau valdžios krizį pagilino ir Argentinoj pradėta kalbėti, kad šito pasekmė gali kilti diktatura. Karo ministris, gen. Marquez, kurį senato komisija yra apkaltinusi dėl aukščiausių minėtų vagysčių, paskubom jau sušaukė aukštųjų armijos karininkų mitingą ir susitarė su jais laikyti armiją savo kontrolėj. Pasidarė pavojus, kad jis gali apsiskeblti Argentinos diktatorium ir išvaikyti parlamentą su senatu, kurio komisija įtarė jį vagystėse.

Bijodamiesi šitokio dalykų krypsnio, parlamento ir senato nariai nutarė sušaukti bendrą posėdį ir prezidento Ortizo rezignacijos nepriimti. Mat, kol bus prezidentas, tol negalės apsiskeblti diktatorius.

Bendras parlamento ir senato posėdis įvyko rugpjūčio 24 d. Prezidento rezignacija buvo sugrąžinta jam atgal ir jis pasiliko vietoj. Tuo budu išvengta diktatūros.

ARGENTINA IR BRAZILIJA NEPRIPAZIŲTA BOLŠEVIKŲ DIKTATŪROS LIETUVOJE.

Buenos Aires, rugpjūčio 17 d.—Lietuvos ministras Pietų Amerikai Dr. K. Grauzinis liepos 22 d. savo nota informavo Argentinos užsienių reikalų ministeriją apie Lietuvos užgrobimą ir kad jis to užgrobimo nepripažįsta. Užsienių reikalų ministras Dr. Grauziniui atsakė, kad Argentinos vyriausybė į protestą žiūri su visa atyda ir kad toliau laikys jį teisėtu Lietuvos atstovu.

Lietuvos konsulas Sao Paulo, Brazilijoje, irgi veikė. Paleckio „vyriausybės“ parodymas likviduoti pasiuntinybę Buenos Airėse ir konsulatą Sao Paule paliktas be atsakymo.

ŽODYNELIS
LIETUVISKAI - ANGLISKAS IR ANGLISKAI - LIETUVISKAS, telpa 18,000 žodžių. Labai parankus turistinė skura, 100 puslapių. Parankus ir geresnio išleninio žodynėlio Lietuvių kalboje nėra. Gaunamas „Keleivis.“ Kaina \$1.00

Kas Tas Žmogus Per Vienas?

Amerikos lietuvių spaudo pradėjo įdomauti, kas per vienas yra tas Rubinas Matusevič, kuris neseniai atvyko iš Lietuvos ir veikia tarp lietuviškų bolševikų?

Kaip išrodo, jis yra Sovietų valdžios atsiųstas agentas, kad pamokintų musiškius bolševikus kaip orientuotis, kaip elgtis, ir kaip palaikyti sentimentą už Sovietus ir už Lietuvos prieš Rusijos prijungimą.

Išrodo, kad jis buvo čionai prisijustas iš kalno, nes Lietuvai pagrobti Maskva senai jau darė planus. Kol tie planai nebuvo įvykinti, tas agentas čia buvo slepiamas. Bet kaip tik rusų armija užgriuvo ant Lietuvos žemelės, tada musiškiai bolševikai Matusevičių ir pastatė ant steičiaus.

Planai buvo sutvarkyti pagal Maskvos ukazą iš kalno. Iš kalno jau Brooklyne buvo paimta svetainė, iš kalno buvo sustatyti plakatai ir tik laukta žinios, kada Stalino armija pradės Lietuvą laužtis.

Kaip tik raudonos bolševikų gaujos musų tėvų žemelę užplodo, musiškiai išgamos Amerikoje, tuojaus ir paleido darban savo propagandos mašineriją. Brooklyne tuojaus įvyko „džiaugsmo mitingas“, tuojaus pasirodė „džiaugsmo rezoliucijos“ ir tuojaus prasidėjo „pasveikinimo telegramų“ siuntimas.

Visa tai buvo suplanuota ir paruošta Maskvoje už šėsių mėnesių iš kalno ir visus tuos planus Rubinas musiškiams bolševikams atvežė.

Kas priešinsis nepriklausomos Lietuvos panaikinimui, tuos įsakys pasmerkti ir prakeikti kaip „Lietuvos liaudies priešus“.

Tai ve, kas per vienas tas žmogus. Tai komunistų agentas.

Šitas paslaptis man išpa-sakojo patys komunistai, su kuriais aš dažnai pasikalbu. Mat, aš viešai nieko prieš juos nekalbu, nieko nerashau, todėl jie skaito mane nuo socialistų jau atsimetu-siu ir nesibijo pasakoti kas pas juos slapta yra daroma. **Sąjungietis.**

SKRUZDELES SU LIET-SARGIU.

Viena skruzdėlių rūšių lietaus metu nešioja žiedlapius ar šiaip kokių medžių lapus kaip „liet-sargius.“

KAIP BUVO PERDUOTA LIETUVOS PASIUNTINYBĖ BERLYNE.

Lietuvos Pasiuntinys Berlyne, gen. štabo pulkininkas K. Škirpa, kaip akredituotas prie Vokietijos valdžios, turėjo paklausti tos vyriausybės patarimo ir rugpjūčio 14 d. apleido pasiuntinybės rumus.

Dar rugpjūčio 9 d. Sovietų ambasados valdininkai bandė pasiuntinybės rumus užimti, tačiau su jais į kalbas neįsileista. Rugpjūčio 11 d. 5 sovietų valdininkai mėgino jėga įsiveržti į rumus, bet tarnų nebuvo įsileisti. Po to, Sovietų ambasada oficialiai pranešė vokiečių vyriausybei apie Lietuvos „prijungimą“ ir prašė pagalbos pasiuntinybei užimti. Rugpjūčio 13 d. pulk. Škirpa gavo iš vokiečių valdžios patarimą rumus perleisti. Pasiuntinys Škirpa turėjo to patarimo paklausti, bet paprašė 24 valandų laiko ir pareiškė, kad raktai bus pasiūti vokiečių užsienių reikalų ministerijon.

Rugpjūčio 14 d., kaip praneša žymus Šveicarijos laikraščio „Journal de Geneve“ korespondentas iš Berlyno, ant Lietuvos pasiuntinybės rumų buvo iškabinta Lietuvos vėliava aprišta gedulo kaspinu. Ties pasiuntinybe susirinko pora šimtų iš lietuvių kolonijos Berlyne žmonių ir laikraščių korespondentų. Ant pasiuntinybės balkono pasirodė min. Škirpa ir visas pasiuntinybės personalas. Pulk. Škirpa kreipėsi į minią su kalba, kurioje išdėstė įvykius, pareikšdamas, kad esąs priverstas apleisti pasiuntinybės rumus, bet pirm to visus balsus pasiuntė į Lietuvą ir gailisi, kad neįmanoma nukelti į tėvynę ir paties rumo. Savo žodį užbaigė viltimi, kad Lietuva vėl bus išlaisvinta. Iš minios da kalbėjo vienas Amerikos lietuvis, sakydamas, kad čia susirinkę daugelis iš Lietuvos pabėgusių Amerikos piliečių, kurie per Berlyną vyks į Švediją, iš kur įvyks į Ameriką. Ten (Amerikoje) jie atpasakosią tikrą padėtį ir raginsią žmones kovoti už Lietuvos išlaisvinimą.

Planai buvo sutvarkyti pagal Maskvos ukazą iš kalno. Iš kalno jau Brooklyne buvo paimta svetainė, iš kalno buvo sustatyti plakatai ir tik laukta žinios, kada Stalino armija pradės Lietuvą laužtis.

Kaip tik raudonos bolševikų gaujos musų tėvų žemelę užplodo, musiškiai išgamos Amerikoje, tuojaus ir paleido darban savo propagandos mašineriją. Brooklyne tuojaus įvyko „džiaugsmo mitingas“, tuojaus pasirodė „džiaugsmo rezoliucijos“ ir tuojaus prasidėjo „pasveikinimo telegramų“ siuntimas.

Visa tai buvo suplanuota ir paruošta Maskvoje už šėsių mėnesių iš kalno ir visus tuos planus Rubinas musiškiams bolševikams atvežė.

Kas priešinsis nepriklausomos Lietuvos panaikinimui, tuos įsakys pasmerkti ir prakeikti kaip „Lietuvos liaudies priešus“.

Tai ve, kas per vienas tas žmogus. Tai komunistų agentas.

Šitas paslaptis man išpa-sakojo patys komunistai, su kuriais aš dažnai pasikalbu. Mat, aš viešai nieko prieš juos nekalbu, nieko nerashau, todėl jie skaito mane nuo socialistų jau atsimetu-siu ir nesibijo pasakoti kas pas juos slapta yra daroma. **Sąjungietis.**

Viena skruzdėlių rūšių lietaus metu nešioja žiedlapius ar šiaip kokių medžių lapus kaip „liet-sargius.“

Liepos 14 dieną gyventojams buvo įsakys balsuoti už bolševikų kandidatus į „liaudies seimą“. Kitos partijos buvo uždarytos ir negalėjo savo kandidatų statyti. Tai buvo ne rinkimai, bet rinkimų išjuokimas, pasityčiojimas iš žmonių pilietinių teisių ir iš demokratinio principo.

Liepos 21 dieną bolševikų „liaudies seimas“, pagal Maskvos ukazą „nutarė prašyti“ Staliną, kad jis „priimtų“ šitą naują sovietų respubliką ir prijungtų prie Rusijos, kas ir buvo padaryta.

Tai gi šitos trys datos — Birželio 15, Liepos 14 ir Lie-

Po to pasiuntinybės personalas ir susirinkusieji atidavė pagarbą nepriklausomos Lietuvos vėliavai ir 1 valandą apleido pasiuntinybės rumus. Prieš išvykdamas, pulk. Škirpa paliko ant stato atskleistą inventoriaus knygą, kurioje įrašė: „RUSŲ OKUPANTŲ ŽINIAL. —Jūsų principai—slopinti žmonių laisvę, griauti kultūrą ir grobti svetimą turtą. Pagrobė Lietuvą, klastingai paglemžė jos valstybinę nepriklausomybę, užgrobsite ir šiuos nepriklausomos Lietuvos rumus. Bet teisingumas yra stipresnis už smurtą. Atsiakaitimo valandos neišvengsite!“

1 val. 10 min. trimis automobiliais atvyko Sovietų ambasados valdininkai, kurie rado duris užrakintas. Po to jis nuyko įjieskoti raktų vokiečių užsienių reikalų ministerijon. Į rumus įėjo 4 val. popiet, įžuliai nuplėse nuo pasiuntinybės rumų Lietuvos vėliavą ir visus lietuviškus užrašus.

Pasiuntinys Škirpa ir visas pasiuntinybės personalas, net kurjeriai (išskyrus vieną) su šeimom atsisakė grįžti į Sovietų Rusijos pagrobą Lietuvą ir liko gyventi Vokietijoje.

Lietuvos pasiuntinybės personalas Berlyne sudėję gražią auką Lietuvos atstatymo fondo užuomazgai.

Lietuvos pasiuntinybės Berlyne patarėjas, Juozas Kajeckas, su žmona ir vaiku atvykęs nuolatiniui apsigyventi į J. A. Valstybę. Iš Lisabonos mano išvykti rugsėjo 19 d.

J. Kajeckas yra gimęs 1897 m. Shenandoah, Pa., ir dėl to gavo Amerikos pasą. Jis baigė da universiteto fakultetus—teisėjų ir politinių mokslų. Užsienių reikalų ministerijoje tarnauja nuo 1929 m. Buvo pasiuntinybės Londone sekretorium, vėliau pasiuntinybės patarėju centre ir nuo 1939 metų pasiuntinybės patarėju Berlyne; šias pareigas ėjo iki Lietuvos prijungimo prie SSSR. L. G. K. New York.

LIUDNIAUSIOS ŠIŲ METŲ DATOS LIETUVOS ISTORIJOJE.

Birželio 15 dieną Lietuvą užplodo raudonoji bolševikų armija, susidedanti daugiausia iš puslaukinių azijatų, ir Lietuvos žmonių nesiklausius pastatė prie valstybės vairo kelis bolševikus. Visoms Lietuvos žmonių partijoms buvo uždarytos burnos, panaikinta spaudos ir žodžio laisvė, visus laikraščius pavertė bolševikų propagandos įrankiu.

Liepos 14 dieną gyventojams buvo įsakys balsuoti už bolševikų kandidatus į „liaudies seimą“. Kitos partijos buvo uždarytos ir negalėjo savo kandidatų statyti. Tai buvo ne rinkimai, bet rinkimų išjuokimas, pasityčiojimas iš žmonių pilietinių teisių ir iš demokratinio principo.

Liepos 21 dieną bolševikų „liaudies seimas“, pagal Maskvos ukazą „nutarė prašyti“ Staliną, kad jis „priimtų“ šitą naują sovietų respubliką ir prijungtų prie Rusijos, kas ir buvo padaryta.

Tai gi šitos trys datos — Birželio 15, Liepos 14 ir Lie-

pos 21—yra liudniausios lietuvių tautai datos 1940 metų istorijoje.

Šia proga reikia da pastebėti, kad bolševikai apgavimai vartoja žodį „socialistinė“. Žinodami, kad socialistų vardas yra gražus ir socialistu tikslai kilnus, jie vartoja šitą vardą savo biuriam smurtui pridengti. Tokia pat apgavystė daro ir Hitlerio naciai, kurie prie savo šlykštaus vardo taipgi kergia socialistų vardą.

Politiniai latrai visuomet šlykščius savo tikslus dabiną gražiais obalsiais. Bet kaip naciai nėra jokie socialistai, taip ir komunistai nėra socialistai. Priešingai: kaip vieni, taip ir kiti yra aršiausi socialistų ir socializmo priešai. Bolševiku Rusijoje socialistai negali nei savo laikraščiu leisti, nei organizuotis, nei kalbėti apie socializmą. Taip pat ir nacių Vokietijoje.

OLIVER LODGE MIRE.

Pereitą savaitę Anglijoj mirė Sir Oliver Lodge, visame pasauly pagarsėjęs mokslininkas, ilgą laiką buvęs fizikos profesorium, bet vėlesniais laikais pasinėręs į spiritualizmą ir mėginęs išrasti „kosminę amžinybę paslaptį“. Jis buvo susilaukęs 89 metų amžiaus.

KAS SKAITO, RASO
TAS DŽONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

NAUJIENOS IS KANADOS

QUIBELL, ONT.

Ivairios žinios iš miškų darbininkų gyvenimo.

Visų pirma noriu pasakyti, kad pirma aš dirbau K. P. M. Co. kempėse, Hudson. Ont., bet dabar tenai visas kempės uždarė ir darbininkus perkėlė į kitas miškų apylinkes. Daugumas mūsų pateko į Quibell, Ontario. Čia visi dirbame ant mėnesių ir gauname po 46 dolerių ir 75 centus, o kurie dirbame su arkliais kaip vežikai, tai tie gauname mėnesį po 50 dolerių ir 26 centus. Mat, dirbant su arkliais reikia apie arklius rūpintis ir iš ryto anksčiau reikia eiti arklių valyti, uždėti pakinktus. Darbo valandos ilgos, reikia dirbti 10 valandų į dieną miške. Nėra jokios darbininkų unijos. Žiemos metu ši kompanija moka mėnesį po 42 dolerių ir 50 centų, o nuo pirmos gegužės jau pakėlė iki \$46-75, o vežikams iki \$50.26. Tai dabar nekuriu nesuipratę darbininkai džiaugiasi ir giria kompaniją, kad pakėlė algą. Jie mano, kad kompanija pasidarė mielaširdingesnė ir pasigailėjo darbininkų. Bet dalykas yra toks, kad kiti miškų darbininkai susiorganizavę pareikalavo geresnio atlyginimo, todėl ir mūsų kompanija turėjo pakelti algas, kad darbininkai laikytųsi ramiai ir nesiorganizuotų į uniiją. Bet jeigu mes turėtume uniiją, tai galėtume ir daugiau gauti algos. Be to, kompanija negalėtų šalinti iš darbo žmonų už nekančią prasižengimą arba už kokią klaidą.

Dabar mes čia statome tiltus ir tiesiam apie 20 mylių kelią popiermalkėms vežti iš girios. Popiermalkės girioje kerta apie 200 darbininkų. Prie malkų kirtimo dirba daug vietinių fermerių, kurie nedaug turi žemės. Popiermalkės parduoja popieros kompanijai į Kenorą. Gyvulių čia fermeriai mažai laiko, keliatą karvių, porą kitų arklių. Jie atrodo visi gerai, šviesiapalaukiai, riebus žmonės; kada mes darbininkai nueiname pas juos, tai jie tuojaus siūlo pieno gerti. Jų jaunimas labai mandagus. Tik skundžiasi fermeriai, kad čia yra daug meškų. Pavasario laiku meškos pridaro daugiausia žalos, nes meškos pavasario laiku yra alkanos, tai jos išpiauna jaunus gyvulius. Meškos ateina tiesiog į fermerio sodybą ir puola gyvulius. Vienas fermerys čia nušovė aštuonias dideles meškas šį pavasarį. Bet kai jau miške atsiranda visokių uogų ir kito kio maisto, tai tada jau meškos prie gyvulių nelenda ir netaip pavojingos žmonėms.

Toliau mums labai keistai atrodo filendru fermerių tvoros užtvirtos miške gyvulių ganykloms. Keistai atrodo, kad nėra nei kuolų su kaltu, nei karčių surišių, bet padarytos dvi linijos, per kurias gyvuliai negali nei persilaužti, nei pereiti. Jie kerta per mišką tokia linija, palikdami aukštai kelmus, iki žmogaus juostos, ir taip sukryžiuoja jaunus, nestorus medelius, kad kartais kur mums darbininkams prisieina kelias vesti ir kirsti jų tvoras, tai kai reikia jų tvoras mums išardyti, tai nežinai iš kurio galo nei pradėti ardyti.

Jų triobos pastatytos iš apvalių sienojų, kaip Lietuvoje, ir, matyt, visi turi pirtis pasistatę. Turi ir svetainių bendriems suėjimams. Jų jaunimas daro šokių vakarus, linksmis. Bet mums, darbininkams, ne kaip išeina su tais šokių vakarais. Bosas viena jau atleido iš darbo. Sako, jeigu nori visą naktį šokti ir nemiegoties eit į darbą, tai eik iš darbo lauk.

Toliau, gal kai kam keistai atrodytų, kad čia, Ontario provincijoje, tik dabar pradėjo būti karšta dienomis ir dabar yra labai daug įvairių vabalių. Jie mums neduoda ramybės nei dieną, nei naktį. Bet kai mums tenka vesti kelius per raistus ir žemas vietas, tai kasant griovius negalima giliai kasti, nes yra da pašalys, ledas.

Kompanijai keliant mus į naują vietą, man teko pabūti porą dienų Hudsono miestelyje. Miestelis nedidelis, bet turtingas, nes turtais semia iš kasyklų. Stovi prie labai didelio ežero ir matosi labai daug orlaivių skraidant. Pragyvenimas brangus.

Kadangi tuojaus turėjome iš čia išvažiuoti, tai nuėjau į paštą permaitinti adresą savo laiškam ir laikraščiu. Pašto viršininkas tuoj ir klausia: "Išrodo, kad esate lietuvis?" Taip, sakau. "Aš taip ir maniau," jis sako, "nes mūsų miestelyje yra vienas lietuvis, kuris ima tą patį laikraštį. Labai geras ir protingas žmogus."

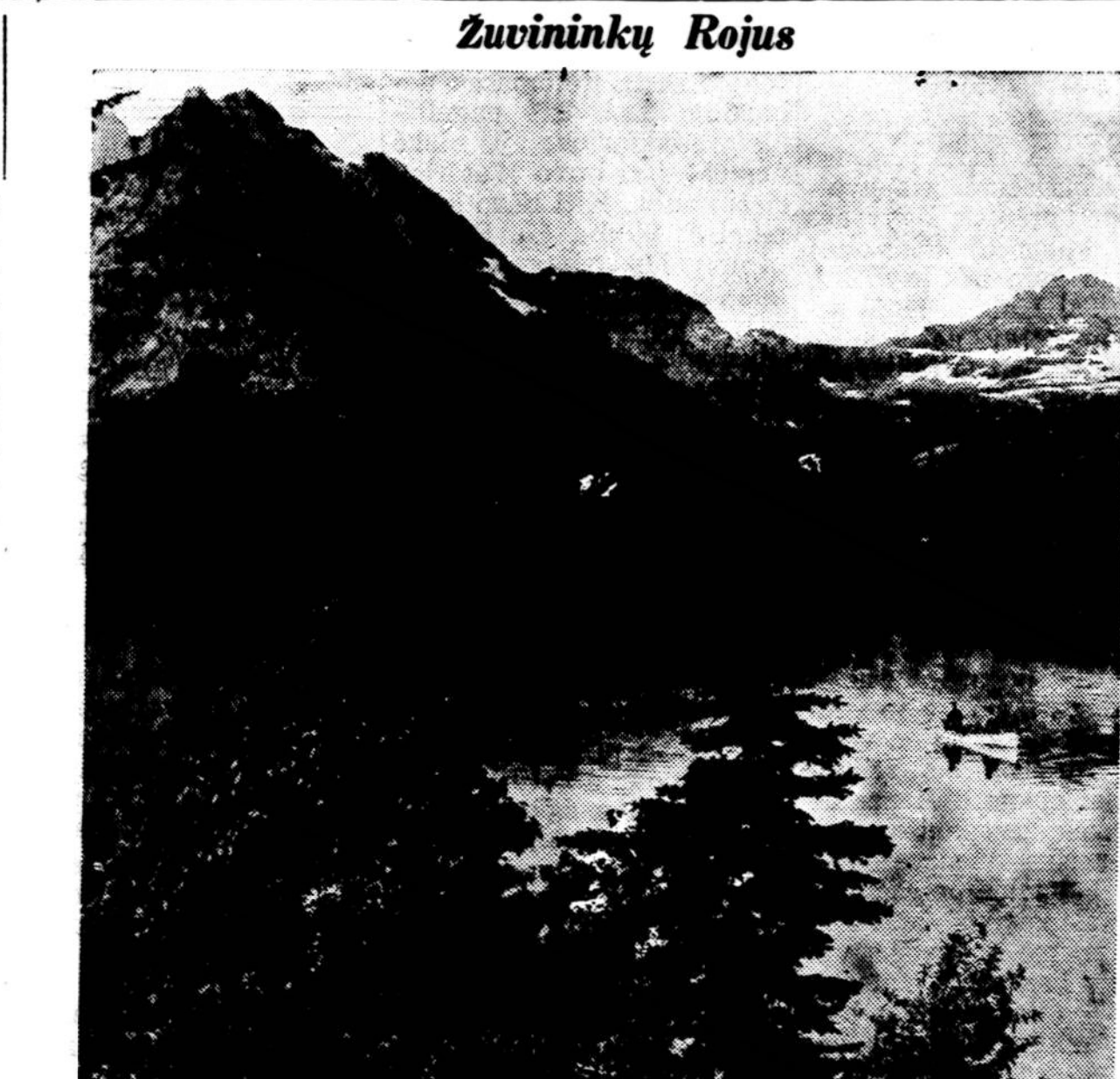
Gavęs iš pašto viršininko to lietuvių adresą, nuėjau į aplankyti. Susiradau. Vardas—Ludvikas (Lui), bet pavarde pamiršau. Kai aš jį lietuviškai užkalbiniau, jis labai nudžiugo. "Sako, čia retai kada lietuvių pamatau, malonu išgirsti savo kalbą."

Persitikinau, kad pašto viršininkas teisybę sakė, jog tai geras ir protingas žmogus. Tuoj man padavė "Keleivį". Sako, gal lietuviškų laikraščių nematai, tai pasiskaityk, ką apie Lietuvą rašo. Tai geriausias ir teisingiausias laikraštis. Žinių čia rasi iš viso pasaulio.

Man, žinoma, buvo labai malonu, kad didžioje Kanados giriose susiradau "Keleivio" draugą, nes ir aš "Keleivį" myliu ir visados jį prenumeruoju.

Toliau mano hudsonietis draugas aprodė visą Hudsono miestelį ir parodė savo namus, kurių jis turi pasistatytinę net dvejis—vienamats pats gyvena, o antrąjį nuomon išleidžia. Ir da nevedęs vyras. Sakosi planuojąs važiuoti į Montreala, kur yra gražus, inteligentiško jaunimo. Gal tenai ir merginą susiras.

Smagu buvo su juo pasikalbėti. Atsisveikinant pakvietė mane ir vėl pas jį užėiti, jei kada busiu Hudsono. Jis tarnauja prie geležinkelio.

Šis vaizdelis parodo Red Eagle ežerą Montanos kalnuose. Žuvininkams čia esąs tikras rojus, nes niekur kitur Amerikoje nesą tiek žuvies, kaip čia.

lietuviškai, tai pasidarė geriausi draugai. Sauleikio žmona taipgi labai svetinga ir maloni moteris. Pavaišino skaniais valgiais. Aš pirmą sykį tokius svetingus ir draugiškus lietuvių Kanados miškuose suradau. Užkviėt ir vėl pas juos užėiti pasikalbėti, jei važiuosiu kada per Reddito.

Kaip Maikiui Sauleikiui, taip ir jo maloniai žmonelei už tą svetingumą tariu nuoširdų ačiū. J. Martinonis.

Worcesterio žinios.

Komunistai kasa sau duobę.

Worcesterio lietuviški komunistai baigia kasti sau duobę, į kurią patys turės įpulti.

Štai, rugpiučio 6 d. buvo Lietuvos Šunų ir Dukterų draugijos mėnesinis susirinkimas, bet kadangi vakaras buvo gana šiltas, tai narių atsilankė gana mažai. O Stalino agentėliai, matyt, susitarę iš anksto atėjo visi. Na, ir nutarė užgirti Lietuvą pavergimą, išsėdami užgimimo rezoliuciją visų draugijos narių vardu. Draugijos nariai baisiai pasipiktino, kad tikroji lietuviškoji draugijoj komunistai varo propagandą už Rusiją.

Kliubas nebeduos Maskvos agentams salės.

Rugpiučio 12 d. komunistai kėsinosi ir Lietuvių Ukėsų Klube praversti agitaciją už Rusiją ir Staliną, bet jau čia nabagai nudugę savo liežuvį. Netik gavo gražių komplimentų, bet Kliubas nutarė atsaukti ir savo delegaciją iš komunistiško draugijų politiško sąryšio, ir nebeduoti jų susirinkimams vietos Klube. Per daug jau begėdiškai komunistai pradeda įžeisti lietuvių taisybą savo džiaugsmams ir užgimams Lietuvos pavergimo.

Patikėjusi komunistų laikraščiams neteko \$3,000.

Prisiskaičius "Laisvę" apie greitai busiančią revoliuciją, buvusi komunistiško choro mokytoja M. Meškevičienė netikėjo nei Amerikos valdžiai, nei bankams, todėl kaip ji sakosi, "ignoravo" bankus per dešimtį metų ir nešiojosi \$3,000 su savim. Rugpiučio 17 d. nuėjo ji krautuvėn pasižiūrėti suknelių, ir besimieruojant

pražuvo jai visi trys tukstantai dolerių. Kažin kas nusinėšė jos paketuką.

Repečkienei padaryta sunki operacija.

Rugpiučio 19 d. gerai žinomo worcesteriečio biznieriiaus V. Repečkos materialai padaryta gana sunki operacija. Dabar ligonė jau pradeda taisytis.

Worcesteriečiai ruošiasi urmu važiuoti į Maynardą.

Worcesteriečiai jau nejuokais rengiasi 1 d. rugsėjo važiuoti į Maynardą, kur įvyks Amerikos lietuvių spaudos piknikas. Tenai bus gera proga pasimatyti su draugais, o kadangi rytojaus diena bus šventė, tai galima bus ir pasilsėti.

Taigi, ateinančio nedėdieno popietį visi—ura į Maynardą!

Vargo Sunus.

PITTSBURGH, PA.

Iš "džiaugsmo" bolševikai per naktis negalėjo užmigti.

Kada Lietuvos bolševikai pardavė Lietuvą Stalinui, tai daugumas Amerikos lietuvių nusiminė ir susirupino savo gimtosios šalies likimu. Bet lietuviški bolševikai džiaugiasi tuo.

Man gyvenant North Sideje ir turint artimą pažintį su mūsų bolševikais (jie nekarta mane yra skaitę savą žmogum, nes buvau užsiimęs prenumeravęs "Laisvę") jie su nieku nesislepia nuo manęs. Taip sakant, aš gaunu patirti iš jų visokių "sekretų" ir kai kuriuos noriu čia jums papasakoti.

Negalėjo naktį niegoti iš džiaugsmo.

Po birželio 15 dienos, kada Amerikos lietuvius pasiekė žinios, kad Rusijos kariuomenė su tankais ir lėktuvais atsidangino į Lietuvą, kad bolševikų "Laisvė" su "Vilnia" kaip užskuti gramafonai ėmė triubyt didelių "džiaugsmų" tai neatsilikio ir mūsų Lekavičius, Kairys ir kiti Maskvos frenatų. Bet tai vis dar nebuvo pats didysis džiaugsmas, nes kol kas visa padėtis nebuvo dar aiški ir matoma, dar patys bolševikai nebuvo įkaitinti iki kulminacijos laipsnio. Bendrai paėmus, pas visus kitus lietuvius buvo jaučiama prislegta dvasia.

Tačiau po liepos 20 dienos, kada laikraščiai ir radio žinios pranešė, kad jau Lietuva prijungta prie Rusijos, mūsų bolševikai pradėjo pasakoti vieni kitiems, kiek naktų kuris jų negalėjo užmigti iš to didelio džiaugsmo, kad Lietuva dabar jau tikrai bolševikiška.

Judoiškas džiaugsmas.

Girdint bolševikus giriantis tais "didžiaisiais džiaugsmais" dėl Lietuvos pardavimo, gaunasi įspūdis, kad tai judoiški džiaugsmas. Nesinori net tikėti, kad lietuvių galėtų taip parduoti kiškai kalbėti, jei tų žmonių nepažintumei per daugelį metų. Greičiau pamatytumei, kad tai kokie burliokai ar kacapai kalba. Net padoresnį rusai nedrįstų reikšti tokio džiaugsmo dėl Lietuvos pavergimo.

Tik pagalvokit, gerbiame, kiek mes, Pittsburgho lietuvių, kartu su kitų kolonijų lietuvių, esame dirbę dėl atgavimo Lietuvai nepriklausomybės per pirmąjį pasaulinį karą! Kiek mes visi esame aukavę, kad nepriklausoma Lietuva atsistatytų iš karo griuvėsių! Dirbome visaip, kaip kas galėjome, kas pinigais, kas su darbu prisidėdami vis dėl tos nepriklausomos Lietuvos!

Aukas dėjom skridimams, Dariaus Girėno pirmajam skridimui, ir Vaitkaus anturajam skridimui! Siuntėm sportininkus į Lietuvą. Ir visai tai darėm, kad išgarsintų Lietuvos vardą, kad Lietuva galėtų prilygti kitoms kultūringoms šalims.

O dabar svetima armija ir savi judošiai visa tą mūsų 22 metų darbą sunaikino! Ir mūsų judošiai Amerikoje nesisarmatija džiaugtis dėl Lietuvos ir lietuvių nelaimės! Tai tikrai judošiškas džiaugsmas. W. S.

SKAITYTOJŲ PAREISKIMAI.

Gerbiama "Keleivio" Redakcija! Prisūčių prenumeratą kitiems metams, nes nenorim skirtis su Maiko tėvu. "Keleivis" yra geriausias darbininkų laikraštis.

J. K. Simons, Bronx, N. Y.

PAPARCIO ŽIEDAS IR KETURIOS KITOS APYSAKOS:
(1) Neuzstikintis Vyras: (2) Žydint Giris; (3) Klaidų; (4) Korektas. Jose nurodoma kaip žmonės patikėti tiki į visokius prietarus, burtus ir tt. Kaina 15c.

CLEVELANDO ir APIELINKĖS ŽINIOS

Laikas pagalvoti apie rinkimus.

Kadangi visame pasaulyje dabar vyksta suirutė ir visi laikraščiai užpildyti karo žiniomis, o mūsų lietuviška spauda dar daugiau pripildyta, nes ji rašo ir apie Lietuvos likimą, tai skaitytojai daug laiko pašvenčia bestudijuodami pasaulio įvykius. Tačiau mes negalime pamiršti ir to, kad jau artinasi šios šalies prezidento rinkimai. Mes turime pagalvoti ir apie savus reikalus. Mums yra svarbus ir mūsų pačių šalies likimas. Todėl mums turi rūpėti ir kas liks sekanciu prezidentu Suvienuose Valstijose. Visi lietuvių piliečiai turi pradėti darbuotis, kad sekanciais rinkimais vėl būtų išrinktas Rooseveltas. Jis yra prielankus darbo žmonėms, ir prielankus mažoms tautomis. Jeigu Rooseveltas bus vėl išrinktas, tai lengviau galėsime ir Lietuvos reikalais prie valdžios kreiptis. Jis nepripažįsta mažųjų tautų pavergimo; jis stoji už tikrą demokratiją ir laisvę. Atviresnį ir teisingesnį žmogų vargiai galime rasti prezidento vietai. Taigi visi ir darbuokimės, kad Rooseveltas būtų išrinktas į prezidentus. Mes jo darbus jau matome. O kitų girdim tik tuškus prižadus. Prižadų mes jau gana esame prisiklausę.

Kompanijos negali apgauti darbininkų.

Kompanijos, kurios neprilaiko valdžios nustatytų algų ir darbo valandų, turi atmokėti savo darbininkams nedamokėtas algas. The Capton Provision Co. šiomis dienomis išmokėjo \$2,474.30 šešiasdešimčiai darbininkų. The Sugardale Provision Co. turi išmokėti \$10,836.18 savo darbininkams, o Superior Packing Co. turi išmokėti \$487.30. Mat, valdžios yra nustatyta, kad darbininkai šiose pramonėse dirbtu po 42 valandas į savaitę ir gautų nustatytą algą. Tačiau kompanijos norėjo darbininkus išnaudoti, vertė juos dirbti daugiau valandų ir nemokejo nustatytos algos. Dabar už viską turi atlyginti. Tai ačiū Roosevelt reformoms. Užtai kapitalistai ir priešingi Rooseveltui.

Ravennoj bus statoma didelė dirbtuvė.

Ravenno miestelis randasi apie trisdešimt devynių mylių nuo Clevelando. Federale valdžia šioj apylinkėj rengiasi įsteigti akmunijoms dirbtuvę, kuriai paims apie 10,000 darbininkų. Įrengimas tos dirbtuvės kainuos apie 10 milijonų dolerių. Karo departamentas sako, kad planas dar neužbaigtas, bet jau neužilgo viskas bus sudaryta.

Dauzo mokyklų langus.

Clevelande atsirado langų daužymo raketos, kuris visą vasarą daužo įvairių mokyklų langus. Jau šimtai langų išdaužyta. Šiomis dienomis policija sučiupo keturis vaikus, kurie prisipažįsta, kad daugelį langų jie esą išdaužė. Tai išrodo beprotiškas darbas. Nežiūrint kaip teismai už tokius darbus baustų, vistiek atsiranda ištivirkelių, kurie myli tokius šposus.

Rugpiučio 18 dieną Clevelande lankėsi iš Chicago p. Vitkus, Jono Jaro močiutė. Jarams buvo labai links-

ma ją pas save turėti, kad ir trumpam laikui. P-nia Vitkienė kelionę atliko traukiniu.

SLA 136 kuopos piknikas.

Rugpiučio 18 dieną įvyko SLA 136 kp. išvažiavimas, kuriuo daugiausia rūpinosi pirm. S. Čerakau ir sek. A. Gedgaudas. Galima sakyti, kad viskas buvo prirengta kuo geriausiai, bet, nelaimė, pasitaikė lietus ir daug ką sugadino. Visi turėjo daug anksčiau važiuoti namo. Tačiau tuo viskas neužsibaigė. Nariai susitarę nuvažiuo į vieno nario rezidenciją ir ten gražiai dieną užbaigė.

Jeigu kokiam inteligentiškam žmogui Clevelande yra reikalingas gyvenimui kambarys, tai galite gauti pas Joną Jary. Patogi vieta ir prieinama kaina. Galima kreiptis į rezidenciją: 8813 Empire ave. bile laiku.

Jonas Jarus.

RUMFORD, ME.

Lietuviai subruzdavo prieš Lietuvos išdavikus.

Sena patarlė sako: "Pazinsite juos iš jų darbų." Taip ir lietuvių pažino savuosius komunacius iš jų darbų. Pamatė, kad tai Maskvos vilkai lietuviškais kailiais apvilkti. Į mūsų miestelį neseniai tie išgamos traukė visokius keikunus, kurie gyrė Maskvą ir piro savo kromelį, o niekino "Keleivį" ir kitus lietuvių laikraščius. Bet Rumfordo lietuvių, pamatę jų tavorą, atsako: mes nenorim Maskvos raugo. Rumfordiečiai užsirašo "Keleivį", kurį bolševikai keikia, nes "Keleivis" yra geras ir teisingas laikraštis. Štai, ir su šia korespondencija prisūčių naujų prenumeratorių "Keleiviu". Be to, prašau padauginti man siuntinėjama pavieniu numeriu skaičių.

SLA 299 kuopa, kuri turi apie 110 narių, savo susirinkime nutarė kvieisti kalbėtoją ir išnešti protestą prieš Lietuvos plėšikus. Vienas narys padavė net sumanytą, kad didžiausioji mūsų organizacija parašytų Jungtinių Valstijų pašto viršininkui prašymą, idant pažabotų tokius laikraščius, kaip "Laisvė", "Vilnis" ir "Tiesa", kurie tik auklėja Amerikos ir Lietuvos išgamas. Maskvos fanatikus.

Koresp.

MOTERYS PADARO DAUGIAU ŽMOGŲ DYSCIŲ NEGU VYRAI.

Justicijos Departamentas Washingtono skelbia, kad iš kiekvieno 1,000 suimtų vyrų ir 1,000 moterų per pirmąjį šių metų pusmetį už žmogžudystę buvo kaltinama 10 vyrų ir 13 moterų. Už muštynes moterų buvo kaltinamos 55 moterys ir 33 vyrai.

FRANCUZIJOS FASIS-TAI PAKEITĖ SAVO VARDĄ.

Francuzijos fašistų organizacija, kuri seniau vadindavosi "Ugnies Kryžium" (Croix de Feu), o vėliau persikrėstijo į "Francuzų Socialę Partiją" dabar vėl pakeitė savo vardą, pasivadindama "Francuzijos Socialę Pažangą."

Kada ir kokiū būdu gali sviestas kadonors pasibaigti. Parašė prof. Dr. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Kas nori darsižinti, kada ir kokiū būdu gali sviestas pasibaigti, tegul skaito tą knygelę. Chicago, 1906, pusl. 125. Ardayta... \$1.50

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas gyvas, tėve!

—Dėl gyvumo tai dar gyvas, ačiū ponui Dievui, ale mano sveikata. Maikie, tai jau girdžiai kaip seno žydo razvalinos.

—Tūbut, netikusį maistą tėvas valgiai.

—Valgiau, rodos, neprastai. Kai šolderis nusibosta, tai ir porcoo nusiperku. O pereitą nedėlią buvau krikštynose, tai ir kilbasų prisveičiau. Ale niekas negiluoja, Maikie. Ot nėra sylos, ir dac ol!

—Šitoki valgydamas, tėve, negali būt sveikas.

—Ka tu man šneki, Maikie! Juk mėsą yra geriausias valgis. O ypač kiaušiena.

—Priešingai, tėve: kiaušiena yra pati prasciausia mėsa.

—Na, tai kas gali būt geriau?

—Tau, tėve, reikia daugiau maisto su vitaminais.

—O kas tai do patrova, tie vitaminai?

—Vitaminai, tėve, nėra jokia "patrova," bet toks veiksnys, kuris palaiko žmogaus sveikatą.

—Maikie, smužyta kilbasa su raugintais kopustais ir gera porcija šnapso, tai geriausias sveikatos palaikymas.

—Rauginti kopustai, tėve, labai geras daiktas ir turi daug vitaminų. Bet šnapso geriau negerti.

—Na, tai iš tavęs, Maikie, čyp daktaras. Šnapas yra geriausia liekartinė, o ypač užpildas ant barsuko taukų arba ant devildrekių.

—Aš, tėve, nesu joks daktaras, bet vitiek žinau kas žmogui sveika, o kas ne.

—Ką tu čia, Maikie, žinosi, kad Amerikoj nėra gerų liekartinų. Lietuvoj, tai be pigia. Išėjai į patvorį, ir tenai visokių žolių pilna. Budavo, durnaropių arbatos kai išsiverdam. Tai galvomis vaikščiojam. Ot, tai bent vitaminai, Maikie! O jeigu ir tas da nemačija, tai nueini pas burtininką. Ir kai jis duos tau pacirškintos juodo katino vuodegos pauostyt, tai žmogus atgijai kaip ant Velykų.

—Tie laikai, tėve, jau ir Lietuvoje pasibaigė, kada burtininkai lėgonius katino vuodegomis "gydydavo." Moksas ir apšvieta per 20 metų jau ir tenai priretarus išblaškė.

—Na, tai pasakyk, Maikie, kur gauti tų mokslisčių

vitaminų, ba dalibuk mano gumbas negerai jaučiasi.

—Vitaminų, tėve, yra daugiausia daržovėse ir pieno produktuose. Bet ne visos daržovės lygiai jais turtingos. Pavyzdžiui, agurkai turi labai mažą vertę. Bet tomėitės vitaminų pilnos. Taip pat saločiai, morkos, spinakai ir kopustai. Tik reikia tuos daiktus valgyt žalius, nes verdant vitaminai susinaikina. Mėsos daug nevalgyk, tėve; bet valgyk daug pieno, varškės, surio, kiaušinių, sviesto, bulvių, sukrumtyk kas diena keliatą obuolių, o busi sveikas kaip ridikas.

—Okei, Maikie, eisiu patrajyt.

Kas Trukdo Orlaivių Statybą?

Senatorius Byrd pareiškė spaudos atstovams Washington, kad jei valdžia tuojau nepaaiskins kodėl taip lėtai eina orlaivių statyba, tai jis reikalaus, kad Kongresas tuojau paskirtų komisiją ištirti šią dalyką. "Praėjusį gegužės mėnesį Jungtinių Valstijų prezidentas mus užtikrino, kad per metus ši šalis pastatysianti 50,000 karo orlaivių," sako Byrd. "Dabar gi aš nustebau sužinojęs, kad pralinko jau daugiau kaip 3 mėnesiai kaip tas užtikrinimas buvo duotas, bet užaakyta vos 343 kovos orlaiviai." Turi būt išaiškinta, jis sako, kas trukdo orlaivių statybą.

Laikraščiai aiškina, jog orlaivių kompanijos atsiskaito valdžiai orlaivius, kam valdžia aprūpė jį pelną ant tokių orlaivių. Pelnagrobai tik tada buna "dideli patriotai," kai iš to "patriotizmo" milijonus gali pasidaryti. Be milijonų nėra "patriotizmo."

DIRBA 35,600,000 DARBININKŲ.

Darbo Departamento sekretorė Perkins sako, kad dabartinio laiku Jungtinėse Valstijose dirba 35,600,000 žmonių įvairiose pramonės šakose. Tai esą 1,000,000 daugiau, negu pernai šiuo metu dirbo.

AUTOMOBILIŲ DARBAI GERĖJA.

Iš Detroito pranešama, kad pereitą savaitę buvo jau pagaminta 23,732 automobiliai ir trokai, apie 3,000 daugiau, negu savaitę prieš tai.

Polemika ir Kritika

WATERBURIETIS—KAS JIS TOKS?

Waterburis dabar turi korespondentą, kuris pasirašo "Waterburiečio" slapyvardžiu ir kuris yra išgyvenęs mūsų kolonijoj (Eastone) daugiau kaip tris kryželius metų. Tai žmogus, kuris nemokėjo gerai nei skaityti, nei rašyti, bet nuvažiavęs į Waterburį per vienerius metus tapo kaip iš nykščio išlaužtas bimbino-komunaciško liogierio "vadas" ir "rašytojas."

Nepadarysiu klaidos, jei gu painformuosiu Waterburio draugus, kad mes, Eastono gyventojai, džiaugiamės, atsikratę žmogaus, kuris tu rėjo ilgą liežuvį, o jo leidi dar ilgesnį, kuriuo ne vienas mūsų draugų be reikalavimais aplojo. Vienas asmuo anadien pakiojo mar komnacišką "Laisvę" (Nr. 187), kur telpa pusės spindžio rašpalaiškis antraštė: "Sutversime Lietuvišką valdžią." Pasirašo "Waterburietis." Šitas žmogelis bando "kritikuoti" socialistų spaudą — "Keleivį," "N. Gadyne" ir kitus, bet tokiu trumpu raštu nieko nepasako, tik be reikalo Rokui Mizarai laiką sueikvoja juo analfabetiškam rašiniui taisyti.

Eastono bimbikai (komnaci) visą laiką dabartinį Waterburietį vadindavo fašistu, taip jie ir "Laisvę" parašydavo. Tai yra faktas. Prieš 12 metų, tai yra 1928 metais, lietuviai komunistai buvo surengę rajono pikniką Heckett parke; žmonių buvo daug, nes busais ir mašinomis buvo atvažiuoję iš Philadelphiajos, Patersono ir apylinkės. Kada jau visi buvo ant drąsos gerai išsigerę "du kartu vartytos" munšainės ir dar kitokių "trunkų," tai apie trečią valandą kilo kruvinos muštynės, per kurias buvo labai primuštas Petras Klova, jau išstojęs iš komunistų partijos. Jam teko pagulėti net kelias dienas miesto ligoninėje. Dabartinis Waterburietis tuomet išstojo prieš komunistus ir painformavo P. Klovą kuriuos komunistus reikia traukti į teismą; bet jis įtarė ir tokius, kurie nesimušė; mat, jis turėjo ant jų piktumą. Tai čia jam buvo labai gera proga krimstelti savo priešams. Na, ir mušėkų buvo suareštuota vienuolika asmenų (kiti paspruko į Philadelphia), iš kurių du nekaltuosius teisėjas paleido, o kitus devynius teisė Northamptono apskrityje teismas.

Prie pabaigos pasakysiu, kad Waterburietis su savo leide per daug kišdavo savo nosį į pašalinių šeimų reikalus ir mokindavo juos kaip reikia auklėti vaikus.

Ant apkaltinamųjų suolo sėdėjo D. M. Solomskas, dabartinis "Laisvės" pagalbinis redaktorius; jis nieko nemušė, tai buvo Waterburiečio auka. Kiti buvo kaltinami J. Bimba (A. Bimbos brolis), M. Urba, L. Tilvikas (šis taipgi nieko nemušė), ir kiti penki nemenkesnio kalibro frentai. Laikė teismo prieš teisėją ir grand jury Waterburietis buvo Klovos liudininku, kuris išrūdo ir liudijo, ypač prieš Solomską ir Tilviką, kad jie esą komunistai. Taip jis po prisiega liudijo uo tikslu, kad teisėjas juos, aip komunistus, kuo griežiausia nubaustų. Teismas pasibaigė tuo, kad laimėjo ik advokatai apie dešimtį ukstančių proletariškai užrakaituotų dolerių. Pralaimėjo, galima sakyti, Petras Klova, nes jam komunistai buteliais ir akmenais sužalojo galvą ir pusantro šonkaulio įlaužė; apart to, reikėjo dar ir teismo ir advokato lėšas panešti. Po teismo ir Waterburiečio žvaigždutė užgeso, nes visi jam nugaras atsuko. mat, meškaiškai patarnavo. Ant galo Waterburietis buvo žodžiu ir raštu per "Laisvę" apskelbtas kaip fašistas.

Vėliau tarpe lietuvių pradėjo organizuotis komunistinė opozicija (skloka). Waterburietis labai norėjo prie jos prisirašyti, bet prie kloskas jam durys buvo uždarytos, ir tikėtai po kelių metų, kuomet Pruseika ir Kuodis pradėjo už skvernų Eastono sklokininkus pas "vadą" A. Bimbą ant burdo tempt, tai pora juokdurių opozicijonierių susitarė ir prirašė prie sklokos Waterburietį. Tegul, girdi, su kiais eina ir Waterburietis ir Bimbos liogierį. Bimbos kamaramams toks "prezentas" buvo ne "košer", jie pyko ir dantis griežė, bet nieko nepadarė, nes toks buvo "vado" Bimbos patvarkymas: priimt visus opozicijonierius, o kartu ir "visokį politinį slamstą." Waterburietis tuomet pasijuto esąs didelis žmogus ir jau pirmam susirinkime išrietė bimbukams spyčių su "ultimatumu," kad ji atsirašytų ir jo fašistų nebevadintų. Ultimatumą komunistai išpildė.

Prie pabaigos pasakysiu, kad Waterburietis su savo leide per daug kišdavo savo nosį į pašalinių šeimų reikalus ir mokindavo juos kaip reikia auklėti vaikus.

PEKLA—KUR JI, KAM IR DEL KO?

PARAŠĖ A. M. METELIONIS.

(Tęsa)

Arba pažiūrėkime į gyvenimą tos šeimos, kuri dėl mažo uždabio ir nedatekliaus tėvas, motina ir pusė tuzino jų vaikų gyvena, valgo ir miega viename dvokiančiame kambary. Į tai yra tik vienas atsakymas, kad toks gyvenimas yra pekla ir šitie darbininkai gyvena pekloj.

Visų šalių ligoninėse ir namuose daugybė darbo žmonių serga ir laukia paskutinės gyvenimo valandos, mirties. Nekurie džiūsta nuo sausligės, kitus eda vėžio liga, dar kitus kitokios ligos kankina, ir jie skausmuose artinasi prie mirties. Šiem visiem žmonėm džiaugsmas, linksmumas, šypsena ant veido yra žuvę, nes pirmutinė jų mintis kas rytas ir vakaras yra apie skausmus, apie tą baisią besitartinančią pabaisą. Jie nori dar gyventi. Bet jie pradeda jausti, kad vietoj geryn, eina vis silpnyn; jie pradeda suprasti, kad jau nėra progos pasveikti, kad turės pasiduoti mirčiai.

Jie kenčia didelius kuniškus skausmus, bet dar didesnius protiškus, nes bijosi tos "amžinos peklos ugnies" ir tas padaro jų paskutinėse dienose gyvenimą tikriausia pekla! Krikščioniškai kapitalistiskoj "tvarkoj" krautvių languose manekina gerai aprenkti šiltas gražias drabužias, o tuo pačiu laiku lauko pusėj gyvi žmonės ir dar krikščionys eina apiplyšę ir žiemą šaltį kenčia. Tai irgi pekla.

Kuomet valdžios įsakymu yra naikinamas maistas, kad likusį būtų galima brangiau parduoti, tai tuo pačiu laiku milijonai darbininkų ir jų kudių badauja arba maitinasi atomatomis.

Maistą naikina krikščionys ir dėl maisto stokos iš bado miršta krikščionys! Kaip toji surėdymą galima pavadinti, jeigu ne pekla!?

Dar neseniai pergyventas pasaulinis karas. Daugiau kaip keturis metus krikščioniškos tautos vėliausio išradimo ginklais žudė viena kitos gyventojus ir naikino visuosmenis turtus. Per 52 mėnesius tukstančiai kanuolių be pertraukos haubė mirties griausmais. Dešetkai tukstančių kulkasvaizdžių, išaujančių šimtus kulkų per minutę, be pertraukos per dienas ir naktis darė lavonus, invalidus, našles ir našlaičius. Buvo išprogdinta milijonai tonų amunicijos ir nesuskaitoma daugybė žmonių buvo išnaikinti, išžudyti. Per dienas ir naktis, kol tas mirties siaubas tęsėsi, jauniems vyrams buvo nutraukiamos rankos, kojos, galvos ir jie patys suplėšomi į šmetelius. Musų laukai buvo aplaistyti žmonių krauju ir nukloti lavonais. Milijonai moterų, ašarodamos ir iš gailėsčio alpdomos, bučiavo paskutinį sykį savo sunus. Kiti milijonai moterų ir vaikų su skaudančiomis širdimis, su verkmais paskutinį kartą skyrėsi su savo vyrais ir su tėvais keliaujančiais į karą. Likusieji namie per dienas, savaites, mėnesius, di-

džiausiuose rupestčiuose, nemiegodami kankinosi dėl savo mylimųjų likimo, ir galų gale gaudavo žinių, kad jų sunus, vyras arba tėvas tą ir tą dieną buvo užmuštas. Ar tai ne pekla?

Laikė praeito karo buvo sakoma, kad kariaujama "už demokratiją," kariaujama "užbaigimui" visų karų ir tt. Bet šiandien ir vėl karas liepsnoja, ir jam vadovauja nemaža tų pačių vadų. Visi tie karų vadai ir kariautojai yra krikščionys; visi jie tiki į tą patį Dievą ir jo sunų Kristų; visi kas rytas ir vakaras kartuoja: "Penktas Neužmuik!" Ir visi su palaimintais, pašventintais ginklais vieni kitus žudo! Katras savo "priešų" kitų krikščionių daugiau išžudo, tas gauna medalius, tas didvyris.

Generolas Shermanas yra pasakęs: "kas yra yra pekla," ir tai yra tikra tiesa.

Visur yra pekla, kur vyrai ir moterys dreba prieš religijų padirbtus baubus; kur vyrai ir moterys randa, kad jų gyvenimas praėjo be vertės, kur nuliudimai, skausmai ir kentėjimai; kur prietariai ir nežinojimas turi surakinę žmogaus protą; kur verda tautų ir religijų savitarpė neapykanta; kur vyrai yra išnaudojami, moterys ir kudiškai pavergiami; kur vyrai ir moterys dėl skurdo, kančių ir prietarų nustoja proto, o įsivaizduoja sau nebutus daiktus ir už juos vieni kitus žudo, tarnaudami valdančios klasės reikalams, kapitalistams. Pekla tarptautiniuose kapitalo lenktyniavimuose, kurie išsivysto į karus—į karus, kurie pripildo pasaulį negyvais, ubagais ir ugdo naują karą, naują pekla!

Šitas krikščioniškas kapitalistinis pasaulis yra tokia baisi pekla, kad joks Dievas, nežiurint kiek jis būtų visagalis ir kiek piktas, negalėtų baisesnės darbo žmonėms sukurti, kokią sukūrė krikščioniškai kapitalistinė tvarka.

Šitos ir vienintelės peklos mes visi turime bėgti, prieš ją drebėti ir visiems reikia stengtis iš jos pasiliuosuoti. Bet kol mes esame tokie lengvatikiai, pilni visokių prietarų, bereikalingos baimės, kol palaikome savo paskutinius centais kunigus ir kitus mūsų proto temdytojus, tol mes ir toliau pasiliksime gyventi toj pačioj pekloj.

Norint iš jos pasiliuosuoti, pirmiausia reikia pradėti patiemis už save protauti; reikia nutraukti ryšius su tais, kurie mus baugina pomirtine pekla, o patys tos peklos nebijo. Reikia patiemis skaityti ir visus kitus darbininkus raginant skaityti laisvamaniską darbininkišką literatūrą, kuri visados skelbia tikrą šviesą ir tiesą.

Perskaitęs šią knygėlę, nepamiršk duoti ją pasiskaityti savo kaimynui, draugui katalikui.

Pekla yra reikalinga tik tiems, kuriems ji teikia gerą gyvenimą. Mums, darbininkams, reikalinga apšvieta, žinojimas,—ir kuo daugiausia jo!

(GALAS)

DAUGIAU BOLSEVIKISKOS LAISVĖS.

Uždraudė ukininkams parduoti ar pauti gyvulius.

Lietuvos bolševikai jau ir patys prisipažįsta, kad ukininkai nusigandę komisarių pradėjo parduoti arba skerti savo gyvulius. Tą daro netik stambesnieji ukininkai, bet daro tai vidutiniai ir smulkieji ukininkai, sako bolševikų agentūra "Elta." Ir ji priduria:

Kadangi pakartotinai vyriausybės pareiškimai bei griežtos priemonės šitos sauvales nesudraudė, tai finansų ministeris pasirašė tuo reikalu įsakymą, kuris tuojau įsigaliojo. Įsakymas suaktyvys nuo gyvojo inventorius, ypač nuo brangių veislinių gyvulių naikinimo. Žemės ūkio savininkams, valdytojams ir darbininkams yra įsakyta likti savo vietose ir rupintis, kad normalus darbas ir gamyba žemės ūkyje nesutrukdytų. Už vieno ir antro įsakymo nevykdymą grėsia didelės baudos.

Liepos 2 d. finansų ministerio paskelbtas įsakymas yra toks: Pasirėmęs Nepaprastuoju metu tautos ukiui tvarkyti įstatymu, nenormaliai padidėjusiam gyvulių skerdimui sustabdyti draudžiu: 1. Parduoti ir skerti be

žemės ūkio rumų agronomo ar gyvulininkystės instruktoriaus leidimo kontroliuojamus ar kilusius iš kontroliuojamų ūkių galvius (numeruotiems ragais ar su ženklais ausyse), nekontroliuojamas telyčias, karves iki 5 veršių amžiaus, bulius ir kuilius.

2. Kitus galvius, kiaušes ir avis galima parduoti bei skerti tik tam metui normalios amortizacijos ribose.

3. Nusizengus šiam įsakymui, gyvulių pardavėjai ir pirkkliai baudžiami bauda iki 50,000 litų arba areštu ligi 6 mėnesių arba abiem bausmėm kartu.

4. Šio įsakymo vykdymą prižiūri policija, viršaičiai ir seniunai.

5. Šis įsakymas veikia nuo paskelbtosios dienos.

SKIRSNEMUNEJE BUS ĮRENGTAS UOSTAS.

Cemento fabrikas Skirsnemuneje pradėtas statyti rugpjūčio mėnesį.

Be to, Skirsnemuneje bus įtaisytas ir uostas, nes pastačius cemento fabriką didžiausias transportas numatomas Nemunu.

Galimas daiktas, kad Skirsnemuneje bus pastatyta ir elektros stotis, nes iš Rekyvos atvesti linijai ir sunku ir nepatogu.

Stop Shopping
AND CHECK THIS SENSATIONAL NEW 1940
EASY WASHER

Look and shop all you want, but stop at this all time EASY VALUE EASY stands for Quality clean through, with features that count for a lifetime of service... the same proven features found in the highest priced EASY models. Powerful, sturdy motor sealed in oil. Big capacity, oil-white tub. New Streamlined Super-Safety Wringer with double Bar Release.

\$1.00 A WEEK Buys it!
PLUS SPECIAL ALLOWANCE ON YOUR OLD WASHER

\$59.95
Su Pumpa 69.95

ROLAND KETVIRTIS & CO.
312 Broadway, South Boston.
TEL. 80U 4619

Ivairios Žinios.

Prieš Angliją Eina 4 Diktatūros:

Vokietija, Italija, Japonija ir Rusija.

Officialiai Anglija šiandien kariauja tik su dviem diktatūrom — naciška Vokietija ir fašistiška Italija. Bet neoficialiai prieš ją eina dar fašistiška Japonija ir bolš. Rusija. Rusija slapta duoda Vokietijai pagalbos, ypač žibalo, be kurio mechanizuota vokiečių armija visai negalėtų veikti. Karo žinių komentatoriai Jungtinėse Valstijose aiškina, kad šitos keturios totalitarinės valstybės — Vokietija, Italija, Japonija ir Rusija — deda ir dės visas savo pastangas sunaikinti Britų Imperiją ne vien tik dėl to, kad galėtų pasidalinti jos turtais, bet ir dėl to, kad sunaikinti Angliją kaip stipriausią demokratijos uolą. Kruvini diktatoriai ir silpnų tautų pavergėjai negali pakęsti laisvos valstybės, kuri imponuoja visam pasauliui.

800 FRANCUZŲ ORLAIVIŲ PRISIDEDA PRIE HITLERIO.

Francuzų generolas Charles de Gaulle, kuris vadovauja francuzams Anglijoje, sakosi gavęs žinių, kad 800 Francuzijos orlaivių iš Afrikos atlekė Francuzijon ir prisidėsia prie vokiečių, kurie bombarduoja Angliją. Pereitą savaitę anglai jau nušovė žemėn vieną Francuzijos orlaivį, mėčius bombas į Anglijos miestą.

ISBARSTĖ KOMUNIJĄ.

Rasėnių bažnyčioje dominikonas vienuolis Paulius kas dalijo davatkom komuniją. Staiga prie jo priėjo nepažįstama moteriškė ir ranka sudavė per indą, kuriame buvo komunijos. Komunijos išbryrėjo. Policija šią moteriškę suėmė ir dėl įvykio veda kvotą.

DARYS 500,000 MOKSLININKŲ INDEKSA.

Federalinė valdžia Washingtone ruošiasi padaryti mokslininkų surašą, kur būtų pažymėta kiekvieno specialybė ir įgyti patyrimai. Tokių mokslo vyrų numatoma surašyti apie 500,000. Reikalingi esant, jie galės būti pašaukti karo tarnybon kaip specialistai.

FRANCUZIJOS DAROMOS DIDELES PERMAINOS.

Naikinami trustai ir unijos; pramonėn įvedama valstybės kontrolė.

Naujoji Francuzijos vyriausybė paskelbė įstatymą, kuriuo įvedama stambių reformų ir pramonėn. Buvę stambūs kapitalo trustai ir kompanijos, kurios kontroliavo pramonę ir komerciją, dabar jau naikinamos, o jų vietoje įvedama valstybės kontrolė. Didelės darbininkų unijos taip pat bus naikinamos. Darbo valdymas ir atlyginimų dabininkams nustatys pati valstybė. Tai maždaug tokia pat tvarka, kaip bolševikų Rusijoje ir nacių Vokietijoje. Kiekvienai pramonės šakai kontroliuoti yra skiriamas komisaras. "Industriinė demokratija" jau pasibaigė," sako valdžios organas. Nors privatinė nuosavybė dar nėra naikinama, bet pramonės savininkai bėgs pramonės vedime jau neturės. Visos fabrikantų organizacijos uždarytos. Tuoj busiantis uždaryta ir C. G. T. (Confederation Generale de Travail), didžiausia ir galingiausia Francuzijos darbininkų sąjunga. Jau įvesta 9 valandų darbo diena.

LAGUARDIA PASKIRTAS AMERIKOS-KANADOS TARYBON.

Ši panedėli Kanados mieste Ottawoje prasidėjo bendros Amerikos-Kanados tarybos posėdžiai apie vakar žemės puskamolio apsaugą nuo galimo diktatorių užpuolimo. Jungtinių Valstijų delegacijos pirmininku yra paskirtas New Yorko majoras LaGuardia. Delegacija susideda iš karo laivyno ir valstybės departamentų ekspertų. Jungtinė abiejų šalių taryba turės nutarti, kokiais būdais ir priemonėmis geriausia galima šias šalis apsaugoti nuo priešų užpuolimo.

KANADA KELS 250 MILIONŲ PASKOLĄ.

Kanados finansų ministras Ilsley paskelbė, kad ateinančią mėnesį Kanada išleis naujus paskolos lakštus, kuriais bus bandoma sukelti karo reikalams tarp 250 ir 300 milijonų dolerių.

Anglai Užleido Italams Somalilandą.

Šį panedėli Anglijos karo vadovybė paskelbė, kad anglų spēkos Rytų Afrikoje užleido italams Somalilandą, 68,000 keturkampį mylių plotą teritoriją. Tai yra pirmutinis žemės plotas, išluptas iš galingos Britų Imperijos. Anglijos karo vadovybė sako, kad Somalilandas buvo neišvengiamas nuostolis po to, kai Francuzija pasidavė. Tą kraštą saugojo bendra anglų ir francuzų kariuomenė. Anglų spēkos tenai buvo nedidelės; daugiau buvo francuzų. Todėl kai francuzai pasitraukė, italai puolė anglus didelėmis spēkomis ir paėmė viršų. Anglai laikėsi dar dvi savaites, bet matydami, kad toliau kovoti nėra prasmės, jie pasitraukė, pirm to pridarydami priešui skaudžių nuostolių.

Somalilandas turi labai didelės strateginės svarbos, nes jis atidaro italams kelią į Raudonąją Jūrą, kuri veda prie Sueco kanalo. O tas kanalas yra ne be reikalo vadinamas "Anglijos gyvybės gysla."

Kunigas Areštuotas Kaip Burtininkas.

Georgijos valstijoje yra tokia religijos sekta, kuri tik šventraščio žodžiams: "Jeigu tikrai Dievui tikėti, tai gali daryti stebuklus. Tu pasakysi kalnui: persikelk, ir kalnas persikels į kitą vietą. Tu galėsi gerti nuodus, ir jie tau nieko nekenks." Tai gi šitie fanatikai dažnai mėgina daryti "stebuklus" duodamiesi nuodingoms gyvatėms įgilti, tikėdamiesi, kad kirmino nuodai jiems nieko nekenks. Nėla, bet senai vienas kunigas davė savo ranką barskolei gyvatei įgilti, tačiau "stebuklas" nepasidaro. Kvailas dviasikis išstino ir mirė. Dabar to valstijoje valdžia areštavo kun. Liphama ir farmerį Rowana, kurių du davė 6 metų amžiaus mergaitę ranką įgilti variagalvei gyvatei. Mergaitė išstino ir dabar kažin kur dingo. Policija spėja, kad ji bus jau mirus ir fanatikai bus jai paslėpę, kad nebūtų tam kunigui ir jos tėvui Rowanui bėdos. Mat kunigas prikalbino tą farmerį, kad jis paaukotų savo mergaitę "Dievo garbei." Girdi, per jį bus parodyta "maldos galybė" ir iš to būvianti didelė "Dievui garbė." Gyvatė buvo prikišta prie mergaitės rankutės laike pamaldų; gyvatė krito, mergaitė suriko ir tuoj jos rankutė pradėjo tinti. Kunigas tikrino, kad "Dievas parodys stebuklą," bet vietoj stebuklo nuoda pradėjo kulkinti smaugti. To dėl policija religingus burtininkus suėmė ir dabar jieškos tos mergaitės.

ITALAI GIRIASI NUSKANDINĖ DU LAIVU.

Italai giriasi, kad perėitą savaitę Viduržemio juroje jė lėktuvai bombomis nuskandinę du Anglijos karo laivus — naikintuvą ir submariną. Anglų flotilė susidėjusi iš dviejų naikintuvų, dviejų submarinų ir penkių mažų kreiserių. Jų du kreiseriai bombos pataikiusios keli kartus, bet jie nenuskendo.

PANERIUOSE STATOMAS DIDELES KALEJIMAS MOTERIMS.

Paneriuce, netoli nuo Vilniaus, statomas didelis moterų kalėjimas, kur bus laikomos visos Lietuvos moterys kalinės. Į Panerius bus perkeltas ir Zarasų moterų kalėjimas, kur budavo laikoma apie 90 moterų kalnių.

Vokiečių Orlaivis Numuštas Anglijoje

Cia matosi vokiečių bombonešio orlaivio liekanos. Šitokių laužų dabar nukloti Anglijos laukai. Iki šio panedėlio anglai numušė jau 1.116 Hitlerio lėktuvų.

PALECKIO TELEGRAMA KALININUI Nepiliečių Registracija Jau Prasidėjo.

Pasveikino Maskvą, kad sutarė su Lietuva.

Šių metų liepos 12 dieną sukako 20 metų, kaip Maskvos bolševikai pasirašė su Lietuva sutartį, pripažindami Lietuvos nepriklausomybę ir atsižadėdami nuo mūsų žemės "visiems amžiams." Šmet gi jie užpuolė Lietuvą ginkluotais raudonarmiečių pulkais, sutarė su savo parasu padarytą sutartį ir sutarė Lietuvos nepriklausomybę.

Bet pasiskaityt, kokią dabar Paleckis telegramą pasiuntė Lietuvos pavergėjams:

"Lietuvos Respublikos ir SSSR taikos sutarties dvidešimtmetis sutampa su dienosmis, kaip Lietuvos darbo liaudis savo krašto likimą paėmė į savo rankas, griežtai pasukdama mūsų tautos istorijos ratą į kelią, vedantį glaudžiausiam susitartinimui su Didžiąja Sovietų Sąjunga, ir tvirtai pasiryžo geriausiai tempu pašalinti liekanas tos niekingos politikos, kurią vedė buržuazinė Lietuvos Respublikos vyriausybė tiek Sovietų Sąjungos, tiek savo liaudies atžvilgiu. Lietuvos Liaudies vyriausybės ir darbo liaudies vardu priimkite nuosirdžius sveikinimus ir dėkojimus SSSR Vyriausybei, Raudonajai Armijai, SSSR tautos ir jų vadams už tą draugiškumą ir pagalbą, kurią visada jautė Lietuvos darbo liaudis ir kurios dėka šiandien mes galime, ramiai žiūrėdami į ateitį, sutelkti visas jėgas sukurimui naujo, šviesaus, kultūringo gyvenimo. (Pasirašo) J. PALECKIS, einas Respublikos Prezidento Pareigas, Ministeris Pirmininkas."

Kalininas į tai atsuntė tokią telegramą: "Lietuvos Prezidento pareigas einančiam Ministeriui Pirmininkui Justui Paleckiiui. Kaukas. Sirdingai dėkoju Tamsai už sveikinimą ryšium su Taikos Sutarties tarp SSSR ir Lietuvos Respublikos 20-ties metų sukaktim. Sovietų Sąjungos tautos, ištikimos paskelbtai Didžiąjai Spalio Socialistinei Revoliucijai ir nuokliai Sovietų Sąjungos pravedamam tautų apsiprendimo principui, su nuosirdžiu džiaugsmu stebi kėmingą tikros Lietuvos liaudies valstybės kurimą. Svarbiausių santykių tarp Sovietų Sąjungos ir Lietuvos Respublikos plėtojimosi etapu buvo sudarytas 1939 metais Savitarpio Pagalbos uverties ir grąžinimas Lietuvos jos senosios sostinės Vilniaus, kurią nuo lietuvių autos buvo pagrobusi ponų Lietuva. Dabar kuomet lietuvių tauta paėmė savo tėrynės likimą į savo rankas, Sovietų Vyriausybė yra įsitikinusi, kad Lietuvos Liaudies Vyriausybė pašalins vi-

sas kliūtis, neleidusias įgyvendinti tikrai broliškių santykių tarp mūsų kraštų tautų. Sovietų Sąjungos ir savo paties vardu prašau priimti geriausių linkėjimų visapusiškai lietuvių tautos gyvenimui klestėti. — Aukščiausios SSSR Tarybos Prezidiumo Pirmininkas M. I. KALININAS. Maskva—Kremlius, 1940 m. liepos 13 diena."

Didesnių demagogų ir begėdžių pasauly. turbūt, da nėra buvę. Užpuolė šalį ginkluotomis spēkomis, nuvertė buvusią valdžią, uždaro visoms partijoms (reiskia, visai tautai) burnas, panaikino nepriklausomą valstybę, ir dabar sveikina vieni kitus, kad įgyvendintas "tautų apsiprendimo principas!"

FRANCIS PAINE ŽUVO PO TRAUKINIO RATAIS.

Stovėdamas Bostone pėzėmo gelžkelio stoty, pereitą savaitę nukrito nuo platformės po traukinio ratais ir buvo ant vietos užmuštas Francis Paine, didelis brokerių firmos narys, bankininkas ir daugelio kompanijų viršininkas. Jis buvo da nesenas žmogus, bet turėjo labai blogas akis ir jam grėsė visiškas akulmas. Jis buvo baigęs kasyklų inžinerijos mokslą ir keliatą metų yra buvęs kalnų geologijos profesorium Michigano Kasyklų Kolegijoje.

JAPONIJOS PRASIDĖJO "APSIVALYMAS."

Paėmę valstybės kontrolę į savo rankas, Japonijos fašistai dabar pradėjo "valyti" iš kariuomenės ir kitų valstybės įstaigų neistiktus sau elementus. Manoma, kad daug žmonių bus sušaudyti, kaip buvo nacių Vokietijoje, bolševikų Rusijoje ir kitose totalitarinėse šalyse. Diktatoriai, mat, negali pakęsti opozicijos. Užsienio reikalų ministerija pašalino jau ir buvusį Japonijos ambasadorių Washingtone. Kiti liberalinių bei demokratinų pažiūrų diplomatai irgi šalinami iš tarnybos.

Berlyno žinios sako, kad anksti pereito utarninko rytą 12 Anglijos orlaivių atakavo vokiečių pozicijas Danijoje. Vienuolika jų buvo numušta žemėn ir sunaikinta.

Galvanauskas Ištruks iš Bolševikų Kilpų.

Klaipėda. — Buvusiam Paleckio vyriausybėje finansų ministru inž. Ernestui Galvanauskui pasisekė pabėgti į Klaipėdą, kur jis laikinai ir apsigyveno. Tiek Klaipėdoje, tiek kitose Vokietijos pasienio vietose susirinko gerokas burs atbėgusių lietuvių. Jų padėtis apvertkinta, nes jie turėjo ramentis viską, ką turėjo. Kai kurie iš pabėgusių pareiškė, kad jie bėgtų ir į pragarą, kad tik nebūtų "sovietų rojuje."

Sovietų spauda kursto Bulgariją, kad ji reikalautų pietų Dobružos iš Rumunijos.

PAJIESKOJIMAI

Pajieskau tėvo LIUDVICO GRICIAUS, iš Lietuvos paeina iš Kauno gub., Telšių apskr., Luokės miestelio, apie 30 metų atgal, jis gyveno Illinois valstijoje. Kurie žinot kur jis randasi malonėte pranešti už teisingas žinias atlyginsiu. (4)
Petronėlė Wuknitch
1314 Baker st., Hillside, N. J.

Kazimieras Rachkaitis pajieskau brolio Antano RACKALCIO, jis paeina iš Lietuvos, Suvalkų gub., Naujiesio apskr., Bizerta kaimo. Kurie žinot kur jis randasi malonėte man pranešti; busiu dėkingas. (4)
K. Rachkaitis
6326 Ellsworth, Detroit, Mich.

APSIVEDIMAI.

Noria susipažinti su lietuvaite apsidėmimo tikslu, tarp 30—35 metų. Jis esu 38 metų, turto neįsiskaičiuoju. Prašau rašyti ir prisijusti su pirmu laiku savo paveikslą ir gimimo dieną. Paveikslą sugrąžinsiu tuojau. Arčiau susipažinsime laisvais. (4)
M. Norton
9657 So. Indiana ave., Chicago, Ill.

Petronėlė Lamsargienė
Užlaikau visokias LIETUVISKAS GYDUOLES nuo visokių ligų. Kurie turite kokių nors negalavimų, kreipkitės pas mane: duosiu gerą patarimą ir busit patenkinti. (4)
PET. LAMSARGIENE
1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

SIENINIŲ KALENDORIŲ

1941 METAMS
Užlaikau daug visokių rašių ir visokią kainą Sienninių Kalendarų. Bizeriamis padarome su jų apgarsinimais ir pigiai. Kurie norėtų parduoti pavieniais arba norint arentuoti, geros išlygos. Turime ir Dariaus-Girėno Kalendarų su jų aeroplanais. Prisiūčiame į namus kas reikalauja. Vienas 25c—5 už \$1.
Z. GILEVICIUS
73 Hartford Ave., NEW BRITAIN, CONN.

JEIGU GALVĄ NIEŽTI

arba plaukai pleiskano, kranta, vartok
ALEXANDER'S SHAMPOO
50 centų už butelį ir
ALEXANDER'S STIPRINANTJ TONIKĄ.
50 centų už butelį. Prisiūčiame ir per pašta.
ALEXANDER'S CO.
414 W. BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

VIREJA

Knyga apie valgių gaminimą. Knygoje randasi 340 receptų, 224 puslapiai. Moksliniai aiškinama maisto rūšis, kiek kuri iš valgių daiktų turi vitaminų, kaip suvalgyti maistą, kad jis nevien tik būtų skanus, bet turėtų balansuotą vitaminų kokybę.
Knyga sutaisė K. Petrikienė, išleido A. L. D. L. D. Moterų Skvrius. Kaina \$1.00.
Reikalaukite: "KELEIVIS",
253 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitas pasaulio įvykius, tai skaitykite "Naujienas".
"Naujienos" yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje.
Užsakykite "Naujienas" šilnam. Naujienų prenumerata motams Amerikoje (išimant Chicago), \$5.00. Chicagoje ir Europoje — \$6.00.
Money, Order, or Cash Accepted.

"NAUJIENOS"

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Susipažinkite su šiuo žurnalais.

Cia parodyta, kaip Australijos vyrai mokinami šaudyti iš howitzerių. Pramokę, jie vyks Anglijon.

Lietuvos Pinigai Ligi Vytauto Didžiojo Mirties

J. Karys-Kareckas.

Pinigai lietuviams buvo žinomi labai senai. Tada rodo gausios monetų iškasenos ir istoriniai dokumentai. Iš jų sužinome, kad lietuvių gyvenamose žemėse, amžių buvę, buvo vartojami pinigai: graikų, romėnų, arabų, Bizantijos, vokiečių, skandinavų ir kitų kraštų su kuriais tik turėta prekybinių santykių. Prekyba čia visais laikais vaidino didelį vaidmenį. O lietuviai turėjo ko parduoti. Musų gintaras kailiai ir medus bei vaškas viliojo pirklius iš tolimiausių kraštų. Kai Lietuva iškiro ir pasidarė stipriausia Rytuose valstybė, ji ypač traukė kraštan daug svetimų kapitalų. Idomu, kad Lietuvos piliakalniuose randa graikiškų monetų. Tat rodo, jog tos monetos čia atsirado labai anksti, dar prieš piliakalnių supylimą.

Romėnų pinigai lietuvių žemėse atsirado apie II—III amž. Nuo to laiko apie lietuvių pinigų bet kokios žinios nutrūksta. Ir tik IX—X amžiais pasirodo apyvartoję arabų pinigai. Išgalėjus Veneciją pastoją Arabijos pirkliams keliu į vakarus, dėl to jie pasuko į Europos šiaurę ir rytus. Paskui arabų pirklius atėjo čia ir Europos pirkliai. Jau X amž. šalia arabų pinigų randama lietuvių gyvenamose vietose ir Bizantijos, germanų ir skandinavų pinigų. Iškasenos rodo, kad ypač intensyviai prekiauta su germanų miestais: Utrechtu, Groeningenu ir Wuerzburgu. Prusose iškasė ir angliškus monetų. Anais laikais tinkamiau pagaminti pinigai ėjo ne tik savam krašte, bet ir kaimyninėse šalyse. Iš ten jie plito dar toliau. Dėl to nereikia manyti, kad tolimiausių kraštų monetos atsirado lietuvių žemėse būtinai betarpišku būdu. Galėjo būti ir taip: tačiau visai galimas daiktas, jog graikų ir romėnų pinigai atsirado lietuviuose nebūtinai dėl vienos kurios šalies pirklių tarpininkavimo.

Po arabų pinigų laikotarpio, kurio pabaiga laikomas XI amžius, bet kokių tikslėsių žinių apie Lietuvos valiutą vėl neturima. Kokius pinigų lietuvių tada vartojo—tikrai nežinia. Tik iš viso ko galima manyti, kad pinigų vietoje buvo vartojami brangūs kailiai, kaip ir tuolaikinėse rusų žemėse. Rusų didikai mėgdavo dėvėti brangių kailių apikaklėmis, susiutomis iš vienodo skaičiaus odų. Tokia apikaklė gavo grynines (nuo arklio karčių—gryvos) vardą. Ir ta apikaklė, jos dėvėjimo paprotys bei pats gryninės vartos perėjo lietuviams. Kiek vėliau gryninė įgavo dvi prasmes: viena reikėdė tą pačią apikaklę, antra — jau sidabrinį kaklo papuošalą, ilgainiui įgavusi sidabro svorį. Dr. Gromovskis tvirtina, jog kailiniai pinigai, ypač kailinių ir sabalių kailiukai, lietuviuose buvo labai populiarūs. Kai kuriose srityse jie išsilaikė net ligi XVI amžiaus. Pav. tokiąs „pinigais“ 1522 metais Vilniaus miestas dar turėjo sumokėti iždai ordinės mokesčių—du sorokus (80) sabalių kailių, bet kadangi tie kailių tais laikais buvo sunku surinkti, tai šis mokestis buvo pakeistas į 18 kapų grašių.

Iš kailinių pinigų laikotarpio apie XIII amž. buvo pereita į rublius. Rublis į lietuvių atėjo taip pat iš rusų. (Etimologiškai žodis „rublis“ aiškinamas nuo rusiško žodžio „rubit.“ Žodis „ru-

bit“ reiškia „kapot“—kapot sidabrą į tam tikro didžio gabalėlius.) Tai buvo maždaug pastovaus svorio sidabro gabalas, kartais pažymėtas atitinkamu valdžios stampeliu. Tačiau rubliai vis tiek dar nebuvo rublių prasme pinigai, o tik pinigų surogatai, kaip ir kailiai. Iškasė priekyje, Veliuonoj, Rusų Rage prie Vilniaus ir kitose vietose ubliai yra trikampių stangelių formos, ligi 12 cm. ilgio, apie 2 cm. pločio ir apie 180 gr. svorio. Rasta ir kitokio pavidalo stangelių, kurių svoris svyruoja tarp 176 ir 196 gr. Šių pinigų tikrumas buvo mėginamas įplaukiant peiliu, arba kramtant dantimis. Liedinti tokius rublius, regis, niekam nebuvo uždrausta, tik žiurėta svorio ir metalo tikrumo. Visi ligi šiol rasti lietuviški pinigai yra beveik gryno sidabro.

Už šių pinigų falsifikavimą buvo taikomos sunkios bausmės; Lietuvos Statutane atėjo už tą nusikaltimą taip pat griežta bausmė, butent, zudeginimas lauže.

XIV amž. užpludo Lietuvos žemes čekų grašiai. Tai buvo metaliniai pinigai. Su jais atėjo Lietuvon ir jų skaiciavimo budas kapomis (po 60 grašių). Šis skaiciavimo budas anais laikais buvo vartojamas ir kitur, butent: kryžiuočiuose, lenkuose, prusuose ir net kai kuriose rusų žemėse. Lietuvoje jis išsilaikė ligi XX amžiaus. Tik 1825 m. caro paliepiamo buvo formaliai išgyvendintas ir įsakytas vieton kapos skaityti 1 rublį ir 20 kapeikų, arba vieną grašį lyginti dviem kapeikoms.

Cekų grašiai anuomet buvo lyg kokia tarptautinė valiuta ir ėjo visose kaimyninėse valstybėse. Lietuvoje jie buvo įsigiję visas pilietines teises. Net ir tais laikais, kai Lietuvoje jau vartotos savos monetos, čekų grašiai nebuvo užmiršti. Pv., Žalgirio kautynėms besiruošdamas, Vytautas 1410 metais nusiuntė Jogailai čekus karių pasamdyti 20,000 kapų grašių; sumuši kryžiuočiai sumokėjo Jogailai ir Vytautui kontribuciją (Jogailai 25,000 kapų, Vytautui 39,000 kapų) taip pat čekų grašiais. Tų laikų čekiški grašiai svėrė apie 3.34 gramo. Lietuvos rublio paritetas buvo 60 grašių, arba kapa. Tiesa, ilgainiui tie grašiai sumenko, juose esamas sidabro kiekis gerokai sumažėjo, ir dėl to už lietuvišką rublį arba gryninę mokėta jų net ligi 100 ir daugiau.

Pagal XIV amž. paibaigę pasirodė lietuviški pinigai. Tai buvo Vladimiro Algirdaičio, Kijevo kunigaikščio sidabrinės monetos. Jos svėrė vidutiniškai apie 0.60 gramo. Tose monetose randami kryžiaus ženklai ir totorių ženklas „tamga.“ Tamga Vladimiro piniguose atsirado dėl to, kad šis Algirdaitis valdė Kijevą pagal Algirdo su totoriais susitarimą ir mokėjo Aukso Ordai mokesčius. Totoriai laikėsi papročio, kad bet kuris kraštas, kuris bent dalį savo sivalų kailių, bet kadangi tie kailių tais laikais buvo sunku surinkti, tai šis mokestis buvo pakeistas į 18 kapų grašių.

Iš kailinių pinigų laikotarpio apie XIII amž. buvo pereita į rublius. Rublis į lietuvių atėjo taip pat iš rusų. (Etimologiškai žodis „rublis“ aiškinamas nuo rusiško žodžio „rubit.“ Žodis „ru-

kryžius, siulas išvadą, jog pirmi Vilniuje kaldinti Lietuvos pinigai išėjo apyvartai dar prieš krikščionybės įvedimą. Šiuos pinigus kaldino Jogaila, o jam 1387 m. išvykus Krokuvon, tęsė jo brolis Skirgaila, paliktas Lietuvoje Jogailos vietininku. Kunsto tyrimais, vidutinio pinigėlio svoris buvęs 0.33 gramo. Gryno sidabro tuose pinigėliuose buvę 0.165 gramo.

Kiek kitokios yra Vytauto Didžiojo monetos, kurias jis kaldino Kaune, nesantikos su Jogaila metu. Šių monetų vidutinis svoris 0.39 gramų, gryno sidabro jose randama apie 0.29 gr. Vienoje monetų pusėje atvaizduota vytiš, antroje—Gedimino stulpai ir šalia jų įkomponuota raidė „K.“ Pagal esamą juose sidabro kiekį, rodytų, kad Vytauto pinigai turėjo būti du kartu vertesni už vilniškius pinigėlius. Už čekų grašių jų mokėta po penkis. Kai kas iš numizmatų tuos pinigus vadina lietuviškais kapeikomis. Bet tai, tur but, toliausia nuo tiesos, kadangi jie nei su istorine Maskvos kapeika, nei su ta sąvoka nieko bendra neturi. Tai tik dvigubas pinigėlis, ir tiek.

Susitaikęs su Jogaila, Vytautas apsigyveno Vilniuje. Prie savo dvaro jis įrengė ir monetų kalyklą. 1392 metais pasirodė Vytauto Didžiojo monetos jau kaldintos Vilniuje. Naujas dalykas čia yra tas, kad šiose monetose jau padėtas skydas su dvigubu kryžiumi, toks pat, koks buvo kalamas Krokuvos monetose nuo pat Jogailos sėdimo Lenkijos sostan. O tas skydas, kaip dr. Gromovskis aiškina, yra ne koks nacionalinis ženklas, bet tik Jogailos namų herbas. Kitoje Vytauto monetų pusėje atvaizduotas vytiš. Tik raitelės joja ne dešinėn, kaip kauniškėse monetose, o kairėn. Šios monetos svėrė apie 0.495 gramų, gryno sidabro jose randama ligi 0.37 gr. Kaip ši moneta buvo vadinama—tikrai nežinia; greičiausia tai buvo lietuviškasis ketvirtokas (ketvirta dalis čekų grašio).

Iš iškasėnų dar yra žinomos Naugardo kun. Kaributo XIV amžiaus monetos, kurių sudėtis netirta; taip pat ir Kijevo kun. Romano, valdžiusio Kijevą po Jono Alšėnisko mirties (1399—1403) Vytauto vietininko teisėmis. Romano monetose vėl randame totorių tamgą, kuri rodo, jog tais laikais Kijevas vėl turėjo politinių su totoriais ryšių.

Šalia savųjų monetų ėjo Lietuvos ir svietimi (nekal-

Anglijos Auto-Tankai

Iš senų automobilių Anglijoje dabar daromi šitokie karo vežimai, kaip matosi šiame vaizde. Jie apsaugoti senomis plieno plokštėmis ir apinkluoti aukšto kalibro kulkas vaidžiais. Jie yra taikomi gatvių kovai su įsiveržusiu priešu.

bant jau apie čekiškus grašius) pinigai. Tačiau tie pinigai vidurinių amžių pabaigoje buvo kontrastuojami, t. y. specialiu stampeliu paženklinami. Iškasėnose randama šitaip kontrastuotų Aukso ordos charno Tachtamuišo, Maskvos, Genuos kolonijos, Krymo, Kuffos ir kitų šalių monetų. Kontrastuotų stampeliai nebuvo sudėtingi: juose įžūrimu vienu Gedimino stulpai, kitur taisyklingas kryžius ir nežinia ką reikiantieji taškai.

Lietuvos pinigai buvo labai vertinami kitose šalyse. Jų sudėtis ir svoris pastovumas buvo pavyzdžiu ir kitiems kaimyniniams kraštams. 1411 metais Novgorodo gyventojai savo nutarime nurodė, kad jų pinigai netobuli, dėl to prašo įvesti lietuviškus pinigų.

Vytautui mirus, pasibaigė ir garbingieji Lietuvos gyvenimo laikai. Po jo mirties lietuviški pinigai apie 60 metų nebuvo kalami. O 1490—92 metais kun. Aleksandro kaldintose Vilniuje monetose jau matome apčiuopiamą Lietuvos garbės nykimą ir įrodymas: jo monetos pirmą kartą buvo sujungti vienoje vietoje lietuvių ir lenkų valstybiniai ženklai—vienoje monetų pusėje atvaizduotas vytiš, antroje pusėje—lenkų erelis.

Kaip 'Lakunas' Ukininko Arklių 'Skrido

Eidamas keliu, Mariampolės apylinkėse ukininkas Juozaitis susitiko jauną vaiką, kokį 18 metų amžiaus, kuris pasisulė laukų darbams. Žadėdamas gerai dirbti tik už maistą. Jaunuolis kalbėjo lietuviškai, kiek minkščiau tarmas „t“, ir pasisakė esąs... vokiečių lakunas, kilęs iš Klaipėdos krašto. Prieš kelias dienas jis dalyvavęs... Varšuvos bombardavime, buvo pašautas jo lėktuvas, ir jis, vargais negalais atskridęs iki Bartininkų, kur nusileidęs. Jis jau spėjęs pažinti karo baisumus, matęs vaizdą, nuo kurių šurpas krečia, todėl nenorįs iki karo pabaigos grįžti į Vokietiją ir sutinkąs už ramų kaimelį ir maistą gerai dirbti, tuo labiau, kad jis yra ukininko sūnus ir moka laukų darbus. Nors jaunuolis, norėdamas geriau įtikinti ukininką Juozaitį, jam parodė lietuvišką vidaus pasą, kuriame buvo įrašytas „lakunas“, tačiau minimas ukininkas juo patikėjo, net neatkreipęs į vidaus pasą ypatingo dėmesio ir parsivežė į savo namus,

kaip pigų laukų darbininką. Jaunuolis pasirodė esąs visai geras darbininkas, ir ukininkas Juozaitis buvo juo labai patenkintas. Kartą „lakunas“ pastebėjo gaspadoriui, kad kažkas vagias akselį iš klojimo. Gaspadorius išslyk neatkreipė į tai dėmesio, bet kai ir kitą rytą jam buvo pranešta apie akselio vogimą, jis nejuokais susirūpino ir pradėjo galvoti apie budus išaiškinti vagystę. Atrodė, kad jaunasis darbininkas to tik ir laukė. Jis pasisulė saugias kelias naktis akselį ir tikrai vagį sugausias. Vakare gaspadorius jį šiltai aprenė, davė ginklą, ir jis nuėjo gulti į klojimą. Deja, kitą rytą gaspadorius klojime ne tik nerado sargo, apsilvilkusio jo šaltas rubais ir apsiginklavusio, bet taip pat pasigedo 600 litų vertės arklio.

Ukininkas Juozaitis pasiūlo apgautas ir apvogtas. Jis greitai mieste susirado taksi ir apvažiavo artimesnius ir tolimesnius Suvalkijos miestelius, pats įsiekdamas apgaviko. Kada šitas žygis nedavė rezultatų, jis nuvyko Kaunan, tikėdamasis bene netyčia sušikis „saunų lakuna“, ir visai netikėtai jį sutiko Vilniaus gatvėje, kur perdavė policijai. Pasiėjęs, kad tai stambaus ukininko štrimaičio 80 ha, sunus, Kostas Štrimaitis, pabėgęs iš Kalnaberžės ir slapstęsis Suvalkijos kaimuose. Tėvai dėję pastangų jį tinkamai išauklėti, leido mokytis, tačiau jis, budamas pirmoje klasėje, pavogė arkį. Vėliau nusikaltimas sekė nusikaltimų, kol pagaliau teismas jį atidavė nepilnamečių nusikaltėlių auklėjimo įstaigai. Birželio 14 d. Mariampolės apygardos teismas Kosta Štrimaitį, 18 metų amžiaus, už šitą nusikaltimą nubaudė 3 m., bet kaip nepilnamečiui bausmę sumažino iki 2 m. sunkių darbų kalejimo.

Ar Buvo Kristus? MYTAI APIE KRISTŲ

Knygoje rasite legendas apie Kristų, kaip jisai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sūnumi. **TIKIME Į KRISTŲ.** Todėl turime žinoti kaip mylėti apie Kristų susidėrė. Žinios kaip krikščionys pasivyno nuo pagonų pasakų apie Kristų. Kalėdų ir Velykų šventės, o dabar krikščionys adina pagonis bedievis. Atrasite kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jisai buvo nukryžiuotas. **MYTAI APIE KRISTŲ** knyga turi 111 puslapių. Kaina tikai 35 centai. Galima gauti „Keleivio“ ofise arba pas

T. J. KUCINSKAS, 3312 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

LIETUVOJE BANDOMAS NAUJAS MAISTAS—SOJOS PUPOS.

„Lietuvos Žinios“ išleistas da prieš bolševikų antplūdį, rašo, kad Lietuvoje buvo jau pradėta mėginti naujas maisto augalas—sojos pupelės. Ar bus tas eksperimentas tęsiamas ir dabar, nežinia.

Apie sojos pupelės Kauno dienraštis paduoda šitokių informacijų:

Soja yra Kinijos ir Japonijos laukų augalas. Ten soja yra pagrindinis gyventojų valgis. Pasirodo, kad soja yra labai maistingas augalas, nes sojos miltai turi 41 nuos. baltymų, 20 nuos. riebalų 25 nuos. cukrinių medžiagų ir 4 nuos. mineralinių dalių. Sojos kaip maisto vertingumą galima suprasti iš sekančio palyginimo: 15 gramų sojos atstoja vieną vištos kiaušinių, 60 gramų sojos atstoja pusę kvortos šviežio pieno ir 100 gramų sojos prilygsta pusei svaro mėsos. Kadangi soja turi daug baltymų ir riebalų, tai ji gali pakeisti mėsiskus valgius. Dėl to sojos auginimu labai susidomėjo Vokietija, Italija, Francuzija, Anglija ir kitos valstybės, nes sojos valgiais maitina milijonines armijas. Be to, soja turi net 4 rūšis vitaminų, kurie turi stiprinančios ir gydomosios galios. Idomu pažymėti, kad šiuo metu pasunkėjus vaistų iš užsienio įvežimui centraliniai vaistų sandėliai ruošiasi iš sojos pupelių gaminti kai kuriuos vaistus, nes soja gerai veikia nuo susirgimo neuralgija, rachitu, cukraus liga ir mažakraujyste.

Lietuvoje soja pradėta augini vos prieš kelią metų. Dotnuvos selekcijos stotis yra išvedusi dvi sojos rū-

šis, kurios mūsų krašte gerai auga ir duoda didelius derlius. Nors soja yra labai vertingas augalas, plačioji visuomenė apie ją mažai žino, nes šis maisto produktas yra pas mus visai naujas ir dar mažai pažįstamas. Dabar sojos pupelių jau turima nemažas kiekis ir ji norima patiekti platesniems gyventojų sluoksniams, nes karo apyvartose tokių medžiagų naudojimas turi didelę reikšmę ne tik darbininkams bet ir kitiems gyventojams. Dėl to „Lietukis“ didesni sojos kiekį pirmi metai pardavė akcinei „Valgio“ bendrovei, kuri ruošiasi Kauno ir Vilniaus užkandinėse gaminti įvairių sojos valgių. Reikia, greitai laiku maistingų sojos valgių galima bus gauti visose valgių krautuose. Iš sojos pupelių galima gaminti įvairias sriubas, sojos pieną, sojos aliejų ir net sojos blynus.

NAMŲ DAKTARAS. Parašė daktaras A. J. Karalius. Ši nauja knyga užpildyta vien receptais, aiškiais nurodymais kokius vaistus dėl kokios ligos naudoti. Verta šitą knygą įsigyti visiems, nes Namų Daktaras yra vienas iš reikalingiausių knygų kiekvienam lietuviui. Įsigykite tuoj. Didelė knyga, apie 300 puslapių. Kaina Audeklo viršelais \$2.50

„O. S. S.“ arba „Šiuo būdė iškilme.“ Vieno akto farsas, labai juokingas ir geras perstatymui Kaina 15c.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas taptų GREIT, reikia pridurti garšminą administracijai neveliai PANEDLIO VAKARO. Siunčiant per paštas, reikia paslųst iš anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip pabendry. Vėliau gauti garšminai ir tos savaitės numerį nespėjama patalpinti.

Norint, kad garšminas nesutrukdėtų, sykų su pagarsinimu reikia siųsti iš mokesčių.

DRAUGIJOMS rengiant pikniką ar kitą parą, reikia trumpą pranešimą patalpinti už \$1.00. Už didesnius garšminus skaitoma nuo cento.

Už pajalėkojimus darbininkų, parodavimus ir kitokius smulkius pranešimus, kaina 2c. už žodį. Stambesniems raidėm atgaila—15c. extra.

„Keleivio“ prenumeratoriams už pajalėkojimus giminai ir draugų, kaina 1c. už žodį. Mažiausia pajalėkojimo kaina 10c.

Norint pajalėkot su paveikslu, reikia paslųst fotografiją ir klaus kaimos.

„KELEIVIS“, 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

AR ROMOS Popiezius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠE KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškinama laikai ir aplinkybės kada į Pasaulį atėjo Kristus. Pagoniška tų laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nuskriaustoms minios.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mazonoj Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kaune Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškina kokią esama valstybėje administracijos formą. Aiškinamas tas formos, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokiais formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto šimtmekio ir jų darbai.

SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Inkvizicija ir popiežių praeikiniai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Francuzijai. 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštastys, kurios tą revoliuciją išaukė. Romos bažnyčia Ispanijoje ir Meksikoje.

SKYRIUS VIII. Šiandieninis supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasišventimai ir pareiškimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitoki supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaippa žaislą ir tamšimimą placios visuomenės, ypatingai reikėtų tą knygą perskaityti. Taip aiškina savo knygoje kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audeklo viršelais, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspausas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popieriaus viršelais, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekančiu adresu: REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON, PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuorūta kaina ir

„KELEIVIO“ KNYGYNE 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Vietinės Žinios

MAYNARDO PIKNIKUI REZOLIUCIJA.

Svarbi ypač tiems, kurie dar nežino kur ateinantį nedėdienį važiuoti.

Mes, susipratę vyrai ir moterys, seni ir jauni, matydami kad ateinantį nedėdienį Maynarde yra rengiamas didelis Socialistų Spaudos Piknikas, skelbiame šio pikniko rezoliuciją:

1. Kadangi tai bus pirmutinė tokia reikšminga sueiga Naujosios Anglijos lietuvių istorijoje;

2. Kadangi tai bus mūsų dvasios atjauninimo, draugiškumo sustiprinimo ir naujų obalsių iškėlimo šventė;

3. Kadangi tai bus proga išgirsti svarbų Amerikos Lietuvių Sąjūdžio prezidento Bagociaus pranešimą apie tai, kas mus laukia Amerikoje;

4. Kadangi tai bus piknikas, į kurį pirmą kartą atvažiuoja pasakytą reikšmingą prakalbą drg. Jonas Buivydas, žymus New Yorko lietuvių veikėjas;

5. Kadangi tai bus pramoga, į kurią specialiai atvyksta šokti Brooklyn lietuvių jaunimas;

6. Kadangi tai bus gražiausia mūsų vienybės demonstracija ir kultūringas pasirodymas netik mūsų draugams, bet ir priešams;

7. Kadangi šito nepaprasto pikniko rengėjai yra da paskyrę ir stambia pinigų sumą prie įžangos tikieta traukti, taip kad ne vienas iš mūsų sugrįš iš to pikniko turtingesnis;

Todėl lai buma nutarta: Ar galim mes ateinantį nedėdienį nevaziuoti Maynardan į Socialistų Spaudos Pikniką?

Apsvarstyta, patarta ir nutarta, kad visi, kas tik gyvas ir sveikas, turi važiuoti į Socialistų Spaudos Pikniką, į Maynardą—važiuoti visais galimais keliais ir visais priinamais budais. (Šia rezoliuciją vienbalsiai priėmė ir pasirašė tie, kurie važiuos.)

Padarykime Spaudos Pikniką sekmingu.

Kaip jau žinoma, rugsėjo 1 d. Maynarde įvyksta Spaudos Piknikas. Mes turime padaryti jį sekmingu dėlei šių priežasčių:

Viena, okupavus ir pavergus Sovietų armijai Lietuvą. Amerikos lietuviuose eina didelis persilaužimas tarp diktatūros garbintojų komunistų ir tarp demokratiškai nusistatusių žmonių. Todėl visi demokratiškai nusiteikę lietuviai, kurie pikninas Lietuvos spaudos žodžio užgniauzimu, šį laisvos spaudos pikniką nuosirdžiai parems.

Antra, rodos, kiekvieną lietuvį gali sužavėti idomi pikniko programa, kurioj dalyvaus Brooklyn lyraičių grupė, jaunuoliai šokikai, kurie turi pasisekimo net ir svetimačių tarpe.

Trečia, bus svarbu kiekvienam išgirsti SLA prez. Bagocių ir iš komunistų pasitraukusio brooklyniečių veikėją J. Buivydą, kurie šame piknike kalbės apie Lietuvos ir pasaulio įvykius. O apat visko, šis didžiulis piknikas Maynarde šiais metais bus jau paskutinis. Todėl padarykim jį skaitlingu ir sekmingu.

J. Pakarklis.

Penki Jamaica Plain vaikai paėmė automobilį ir leidosi važiuoti. Automobilis apvirto ir vienas vaikų buvo užmestas, o kiti sužeisti.

Darbininkams, Profesionalams, Biznieriams ir Farmeriams KVIETIMAS.

Ateinantį nedėdienį, rugsėjo 1 d., Vose Paviljone, Maynard, Mass., įvyks Socialistų Spaudos Piknikas. Socialistų Spauda, tai darbininko veidrodys. Ji praneša darbininkams teisingas žinias, gina jų reikalus, visuomet ji su jais. Taigi visi darbininkai turėtų dalyvauti ir Socialistų Spaudos Piknike.

Profesionalai, kurie remia darbininkus, taipgi turėtų šame piknike visi pasirodyti, nes Socialistų Spauda ir juos remia. Ar jie išvažiuoja atostogas praleisti, ar sugrįžta pasilėję. Socialistų Spauda visuomet apie tai praneša ir savo skaitytojus painformuoja. Mes norėsim pamatyti savo profesionalus ir Maynarde.

O kaip su mūsų biznierių? Ar Socialistų Spauda jų neremia? Ji visados jiems simpatizuoja. Ji sako, kad mūsų krautuvninkai, tai tokie pat vargo bitės, kaip ir darbininkai. Visus mus išnaudoja stambus kapitalas. Mūsų biznierių ir darbininkų todėl yra artimi draugai ir visuomet turi eiti išvien. Ir todėl aš tikiuos, kad ateinantį nedėdienį visi mūsų biznierių bus su mumis Maynarde.

O ką veiks ateinantį nedėdienį mūsų ukininkai, kuriuos mes vadinam farmeriais? Jie dirba sunkiau už visus. Jų veidai nuo saulės apdege; jų rankos nuo darbo pūslėtos. Jie mūsų tikriausi draugai. Taigi mes norime ir juos Socialistų Piknike matyti. Juk Socialistų Spauda nekuomet jų neužmiršta. Ji suteikia jiems nemaža naudingų žinių apie ukininkystę, ir ji gina jų reikalus nuo išnaudotojų.

Tat visi ateinantį nedėdienį yra kviečiami į Socialistų Pikniką, į Maynardą, kur smagiai ošia gaivinantis pušynas. Darbininkas.

Lynno legijonieriai išvairkė komunistus, kurie į naujų emimo prakalbas buvo atsinešę savo plakatus su obalsiu: "The Yanks Are Not Coming." Tai reiškia, kad amerikiečiai neis nacių mušti. Už šitokią pronačiską propagandą vienas komunistas buvo taip primuštas prie sienos, kad net jo kaulai subraškėjo.

DLK Vytauto draugystės narių žiniai.

Dėl pripuolančių dviejų švenčių, nekurie iš valdybos narių bus užsiėmę, todėl draugystės paprastas susirinkimas nukeltas į 8 d. rugsėjo ir įvyks paprastu laiku. Valdyba.

Sprogdinant Lynnfielde uolas naujam automobilių keliui, vienas dinamito šuvis pereitą savaitę užberė akmenimis daug namu, o vienas namas buvo visiškai sutriuškintas. Ant jo nukrito 3 tonų akmuo.

Pereitą savaitę Bostonian atvyko 44 "aukštesnės klasės" vaikų iš Anglijos, kurie čia pasiliks iki pasibaigs karas. Jie negalėjo atsistebėti, kad Amerikoje taip daug yra "aiskymo" ir kitokių gadumynų.

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY,
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
RES. 251 CHESTNUT AVE.,
Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1028

D-ras Jakmauh reikalauja apsaugos vandens rezervuarams.

Dr. Jakmauh, valst. komisijonierius visuomenės sveikatai saugot, išleido valstijos miestams paraginimą, kad jos parupintų apsaugą savo vandentiekiams ir rezervuarams, iš kurių yra traukiamas geriamas vanduo. Vandenį reikia saugoti nuo "penktosios kolonos," jis sako. Be to, jis pataria kiekvienam miestui įsitaistyti po du vandentiekius, taip kad vienam nustojus veikti būtų kitas.

Išplėsi bažnyčių ir papuoš savo klubą.

Roxbury policija areštavo 5 vaikėzus, kurie įsilaužė per langą episkopalo bažnyčion, išvogė auksinius ir sidabrinus daiktus ir bažnytinis rubus. Policija rado išvogtais daiktais papuoštą jų klubą. Bažnytiniais rubais apsirėndavo klubo "viršininkai." Suimti vaikai yra tarp 7 ir 12 metų amžiaus.

Socialistinės Spaudos Bilietų platintojams.

Bostono, Cambridge'aus, Norwoodo, Montellos, Lawrence'o, Worcesterio, Gardnerio, Lowellio, Haverhilio, atvažiavę į Maynardą, serijas malonėkite tuojaus priduoť sekretoriui N. Januskai. O kurie apsiėmė piknike padėti dirbti priduoť tu draugų vardus gspadoriui J. Andriukaiciui. Komitetas.

Reikalinga mergina prie namų darbo

Mergina arba jauna moteris, kuri kalba lietuviškai ir angliskai reikalinga prie namų darbo geroj lietuvių šeimoj. Duoda valgi, kambarį ir \$28 mėnesį. Klauskite: A. (-) 253 Broadway, So. Boston.

Parsiduoda Groternė

Biznis gerai sekasi. Parduođu labai pigiai, nes noriu greit parduoti. 38 UNION ST., Cambridge, Mass.

Parsiduoda Namai.

1810-1816 Dorchester ave. kampinis muros namas, keturios šeimos po 6-is rūmus, gerai įsitaisti ir 3 storai be lisy, tinkami visokiems bizniam arba salionui. Puiki vieta, namas pilnai apgyventas. Randos \$170.00 į mėnesį. Parduodu pigiai. Savininkas galima matyt ant 3-cio fiuro: (5) 15 Lafield st., Dorchester Mass.

Nepiliečių žiniai.

Marš D. Bagocius, adv. F. J. Bagocius sekretorė, pagelbati išpildyti nepiliečių aplikacijas dėl pilietybės popierių (Citizen Papers) ir nepiliečių registracijos blankas. Jie galite matyti kasdien iki 8 valandos vakare adv. Bagocius ofise, 253 W. Broadway, South Boston. Sutarčiai galite paskambinti telefonu, 504th Boston 2613.

CASPER'S BEAUTY SALON

ZILIEMS PLAUKAMS PRITAIKOME NATURALI SPALVĄ, ir taipgi ant tokių plaukų padarome PERMANENT WAVE su specialiu tam aliejum. Darbą garantuojam.
83a L Street
SOUTH BOSTON. Tel. 4645

SVARBUS PRANESIMAS NEPILEČIAMS.

Lietuviai, nepraraskite savo darbų. Patarkite šios šalies piliečiais nelaukiant ilgiau. Jei jums nesisieka išgauti pilietybės popieras, mes galėsim ant tiek patarnauti, kad jūs patapsite piliečiais. Jei turite ir kitus reikalus, prašom ateiti, o čia galite teisingai ir skubų patarnavimą. Ofisą prižiūri Min. B. F. Kubilius ir adv. Petras Šimonis. Ofisas atlieka visus darbus labdarinagai. Žinyčios Patarpavimo Ofisas yra palaikomas žinyčios pastangomis. Ofiso adresas: 2 Atlantic st., So. Boston, Mass.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS TYTOJAL (Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618

Dr. John Repshis

(REPSHIS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadienimis nuo 10 iki 12 ryto.
276 HARVARD STREET
Kamp. Inman st. arti Central av.
CAMBRIDGE, MASS.

Medicinos Daktaras C. J. MIKOLAITIS

Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET,
LAWRENCE, MASS.

Paulina Lazeckas M.D.

LIETUVIS GYDYTOJA
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
SEKMADIENIAIS PAGAL SUTARTI.
400 BROADWAY
Cambridge, Mass.

Dr. J. C. Seymour

(LANDIUS)
Lietuvis Gydytojas.
Vartoja vėliausias konstrukcijas X-RAY Aparatą.
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder

is Leningrad.
Specialistas Vyrų ir Moterų Ligo, taipgi Kraujo ir Odos.
Valandos: nuo 10 iki 12 dienos, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare.
180 HUNTINGTON AVE.,
BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 6570.

Dr. Susan Glodienes-Curry

LIETUVIS DENTISTE
VALANDOS: 9-4 ir 7-8.
678 Massachusetts Ave.,